

BeterBed
holding

Jaarverslag 2018

Jaarrekening

Geconsolideerde balans

Per 31 december

in duizend €	Toelichting	2018	2017
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1.12.		
Bedrijfsterreinen		7.385	7.090
Bedrijfsgebouwen		3.352	3.679
Andere vaste bedrijfsmiddelen		30.520	33.467
		41.257	44.236
Immateriële vaste activa	2.12.		
Immateriële bedrijfsmiddelen		11.311	9.030
Financiële vaste activa	3.		
Uitgestelde belastingvorderingen		13.273	2.353
Waarborgsommen		94	526
		13.367	2.879
Totaal vaste activa		65.935	56.145
Vlottende activa			
Voorraden	4.		
Gereed product en handelsvoorraden		55.679	65.697
Vorderingen	5.		
Handelsvorderingen		3.014	3.014
Overige vorderingen		9.243	9.669
Te vorderen winstbelasting	17.	636	4.536
		12.893	17.219
Geldmiddelen en kasequivalenten	6.	6.173	17.669
Totaal vlottende activa		74.745	100.585
Totaal activa		140.680	156.730

Per 31 december

in duizend €

Toelichting

2018**2017****Eigen vermogen****Eigen vermogen toe te rekenen aan de moedermaatschappij**

7.

Geplaatst kapitaal	439	439
Agioreserve	18.434	18.434
Herwaarderingsreserve	3.200	2.797
Reserve omrekeningsverschillen	548	673
Overige reserves	47.265	38.316
Onverdeeld resultaat	(23.250)	9.525
Totaal eigen vermogen	46.636	70.184

Verplichtingen**Langlopende verplichtingen**

Voorzieningen	8.	1.003	44
Uitgestelde belastingverplichtingen	9.	3.452	3.383
		4.455	3.427

Kortlopende verplichtingen

10.11.

Kredietinstellingen	6.	22.998	17.481
Handelsschulden		24.409	30.629
Te betalen winstbelasting	17.	2.050	1.482
Belastingen en premies sociale verzekeringen		10.931	9.667
Overige schulden		29.201	23.860
		89.589	83.119

Totaal verplichtingen**94.044** 86.546**Totaal eigen vermogen en verplichtingen****140.680** 156.730

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

in duizend €	Toelichting	2018		2017	
Voortgezette bedrijfsactiviteiten					
Omzet	12.	396.331		408.785	
Inkoopwaarde		(175.424)		(172.924)	
Brutomarge		220.907	55,7%	235.861	57,7%
Personeelskosten	13.	(110.255)		(105.820)	
Afschrijvingen en afwaarderingen	15.	(16.187)		(12.559)	
Overige bedrijfskosten	16.	(118.152)		(101.754)	
Som der bedrijfslasten		(244.594)	(61,7)%	(220.133)	(53,9)%
Bedrijfsresultaat (EBIT)		(23.687)	(6,0)%	15.728	3,8%
Financiële baten		268		104	
Financiële lasten		(1.424)		(510)	
Resultaat voor belastingen		(24.843)	(6,3)%	15.322	3,7%
Belastingen	17.	6.239		(4.494)	
Nettowinst (verlies) uit voortgezette activiteiten		(18.604)	(4,7)%	10.828	2,6%
Nettoverlies uit niet-voortgezette activiteiten	18.	(4.646)		(1.303)	
Nettowinst (verlies)		(23.250)	(5,9)%	9.525	2,3%
Winst per aandeel		20.			
Winst per aandeel in €		(1,06)		0,43	
Verwaterde winst per aandeel in €		(1,06)		0,43	
Winst per aandeel uit voortgezette activiteiten		20.			
Winst per aandeel in €		(0,85)		0,49	
Verwaterde winst per aandeel in €		(0,85)		0,49	

Geconsolideerd overzicht totaalresultaat

in duizend €						
	2018			2017		
	Bruto	Belasting	Netto	Bruto	Belasting	Netto
Winst (verlies)	(29.489)	6.239	(23.250)	14.019	(4.494)	9.525
Niet-recyclebaar:						
Mutatie herwaarderingsreserve						
- door herwaardering grond	295	108	403	-	-	-
Recyclebaar:						
Mutatie reserve						
omrekeningsverschillen	(125)	-	(125)	(240)	-	(240)
Totaalresultaat	(29.319)	6.347	(22.972)	13.779	(4.494)	9.285

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

in duizend €	2018 ¹	2017 ¹
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat uit voortgezette activiteiten	(23.687)	15.728
Bedrijfsresultaat uit niet-voortgezette activiteiten	(4.198)	(1.303)
Netto financiële lasten	(1.604)	(406)
Betaalde winstbelasting	(145)	(8.865)
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	17.745	12.847
Kosten personeelsopties	83	268
Mutaties in:		
– Voorraden	10.018	(3.813)
– Vorderingen	426	309
– Voorzieningen	959	(154)
– Kortlopende verplichtingen (excl. kredietinstellingen)	385	1.179
– Overige	36	(104)
	18	15.686
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings (im)materiële vaste activa	(17.328)	(21.384)
Desinvesteringen (im)materiële vaste activa	524	207
Mutatie langlopende vorderingen	432	134
	(16.372)	(21.043)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Dividenduitkering	(659)	(16.247)
	(659)	(16.247)
Mutatie nettogeldmiddelen en kasequivalenten	(17.013)	(21.604)
Nettogeldmiddelen en kasequivalenten begin verslagperiode	188	21.792
Nettogeldmiddelen en kasequivalenten einde verslagperiode	(16.825)	188

¹ Bovenstaand kasstroomoverzicht bevat de kasstromen uit zowel de voortgezette bedrijfsactiviteiten als de niet-voortgezette bedrijfsactiviteiten. Een beknopt overzicht van de kasstromen uit niet-voortgezette bedrijfsactiviteiten is opgenomen in toelichting 18.

Geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen

in duizend €	Totaal	Geplaatst	Agio-	Herwaar-	Reserve	Overige	Onver-
		kapitaal	reserve	derings- reserve	omreke- ningsver- schillen	reserve	deelde winst
Stand 1 januari 2017	76.878	439	18.434	2.812	913	35.265	19.015
Nettowinst 2017	9.525	-	-	-	-	-	9.525
Overige componenten							
totaalresultaat 2017	(240)	-	-	-	(240)	-	-
Resultaatbestemming 2016	-	-	-	-	-	19.015	(19.015)
Slotdividend 2016	(8.782)	-	-	-	-	(8.782)	-
Interim-dividend 2017	(7.465)	-	-	-	-	(7.465)	-
Overboeking naar overige reserve	-	-	-	(15)	-	15	-
Kosten personeelsopties	268	-	-	-	-	268	-
Stand 31 december 2017	70.184	439	18.434	2.797	673	38.316	9.525
Nettoverlies 2018	(23.250)	-	-	-	-	-	(23.250)
Overige componenten							
totaalresultaat 2018	278	-	-	403	(125)	-	-
Resultaatbestemming 2017	-	-	-	-	-	9.525	(9.525)
Slotdividend 2017	(659)	-	-	-	-	(659)	-
Kosten personeelsopties	83	-	-	-	-	83	-
Stand 31 december 2018	46.636	439	18.434	3.200	548	47.265	(23.250)

Toelichting algemeen

Algemeen

Beter Bed Holding N.V. is actief in de Europese markt voor slaapcomfort. De activiteiten omvatten detailhandel via de ketens Beter Bed, Beddenreus, Matratzen Concord, Sängjätten en El Gigante del Colchón (tot 1 november 2018). Verder is Beter Bed Holding N.V. via haar dochter DBC International actief in de ontwikkeling en groothandel van merkartikelen in de slaapkamerbranche. De vestigingsplaats van Beter Bed Holding N.V. is Uden, Nederland.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld op basis van historische kostprijzen met uitzondering van bedrijfsterreinen die op reële waarde zijn gewaardeerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld conform de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals goedgekeurd voor gebruik in de Europese Unie en de interpretaties daarvan, zoals aangenomen door de International Accounting Standards Board (IASB). Voorts is de jaarrekening opgesteld conform de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. De in deze toelichting opgenomen bedragen hebben, tenzij uitdrukkelijk anders is vermeld, betrekking op de geconsolideerde cijfers. De geconsolideerde jaarrekening luidt in euro's en alle bedragen zijn afgerond op duizendtallen (€ 000), tenzij anders vermeld.

De geconsolideerde jaarrekening van 2018 van Beter Bed Holding N.V. is door de Directie opgemaakt en op 28 februari 2019 behandeld in de vergadering van de Raad van Commissarissen.

Bijzondere activiteiten in 2018

Gedurende 2018 is Beter Bed Holding N.V. door een grote en noodzakelijke herstructurering en transformatie gegaan. Dit heeft significante invloed gehad op een aantal posten in de jaarrekening. Het gepresenteerde resultaat bevat een viertal elementen die in de volgende paragrafen nader worden toegelicht. Deze vier items zijn specifiek geselecteerd en derhalve dienen deze paragrafen niet als allesomvattend te worden gezien ten aanzien van de analyse van het 2018 resultaat.

Herstructurering Matratzen Concord

Beter Bed Holding N.V. heeft in het vierde kwartaal van 2018 besloten om Matratzen Concord te herstructureren.

Dit omvatte onder andere:

- De sluiting van 172 Matratzen Concord-winkels in Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland;
- Vermindering van 64 Fte van ondersteunende afdelingen van Matratzen Concord;
- Verlaging van de voorraad met meer dan € 8 miljoen.

De eenmalige lasten van de herstructurering bedroegen € 7,6 miljoen en vielen daarmee binnen de gecommuniceerde plannen. De lasten hadden voornamelijk betrekking op de afkoop van huurcontracten, ontslagvergoedingen en de afwaardering van activa. De lasten zijn gepresenteerd in de respectievelijke categorieën binnen de geconsolideerde winst-en-verliesrekening.

Beëindiging van de Spaanse activiteiten

Uit de evaluatie van de resultaten van El Gigante del Colchón in Spanje als onderdeel van de Groep is geconcludeerd dat voldoende winstgevend exploitatie op de korte tot middellange termijn onwaarschijnlijk was. Middels een activatransactie zijn de activiteiten per 1 november 2018 succesvol overgedragen aan een derde partij. In de loop van 2019 zullen de juridische entiteiten in Spanje worden geliquideerd, hetgeen zal resulteren in een belastingbate van € 4,9 miljoen die als onderdeel van de liquidatieverliesregeling binnen de Nederlandse wetgeving op vennootschapsbelasting in Nederland zal worden gerealiseerd. De resultaten van de Spaanse activiteiten zijn verantwoord als niet-voortgezette activiteiten en nader gespecificeerd bij toelichting 18 (zie pag. 83). Het 2018 resultaat van niet-voortgezette activiteiten bestaat voornamelijk uit het operationeel resultaat tot en met 31 oktober 2018 en de afwaardering van materiële vaste activa en voorraden.

Belastingen

Beter Bed Holding N.V. heeft een tweetal belastingdossiers succesvol afgewikkeld. Als eerste, zoals hiervoor genoemd, is een belastingbate van € 4,9 miljoen verantwoord in relatie tot de voorgenomen liquidatie van de Spaanse juridische entiteiten. Daarnaast is overeenstemming bereikt met de Duitse fiscale autoriteit over een naheffing van € 3,0 miljoen inzake de structuur van intercompanyleningen en de bijbehorende rentepercentages over de periode 2011-2016. Beide bedragen maken onderdeel uit van de aansluiting van de effectieve belastingdruk zoals gespecificeerd bij toelichting 17 (zie pag. 82).

Financieringsovereenkomsten en voortgang op de bijbehorende convenanten

Beter Bed Holding N.V. heeft op de Capital Markets Day van 26 oktober 2018 haar middellangetermijnstrategie gepresenteerd met vijf strategische pijlers. Tijdens de ontwikkeling van deze nieuwe strategie is een diepgaande analyse van de snel veranderende markt en de dynamische consumenten uitgevoerd. Het werd duidelijk dat een harde transformatie en herstructurering van de Groep moest worden uitgevoerd om een toekomstbestendig businessmodel te realiseren. Deze nieuwe strategie bevat heldere doelstellingen die gevat zijn in een 'performance framework'. De ambities bestaan op zowel financieel niveau, als op het gebied van de consument, operationeel en commercieel. Voor alle ambities zijn duidelijke plannen gemaakt om deze op de middellange termijn te realiseren. Voor sommige doelstellingen zijn direct stappen gezet, zoals de € 15 miljoen kostenbesparing als onderdeel van de 'cost leadership'-pijler. Andere doelstellingen zullen op een meer geleidelijke manier binnen de middellange termijn worden bereikt zoals een online omzetaandeel van 20%.

Beter Bed Holding N.V. heeft een budget voor 2019 opgesteld dat voorziet in het zetten van de eerste stappen in de realisatie van de doelstellingen op de middellange termijn. Daar waar mogelijk zal worden versneld om de doelstellingen te realiseren. Echter, als gevolg van de herstructurering die in het vierde kwartaal van 2018 is uitgevoerd, heeft Beter Bed Holding N.V. de verwachting dat de middellangetermijndoelstellingen van de omzetgroei van 4-5% en een EBITDA-marge van 7-9% meer geleidelijk zullen worden gerealiseerd.

Om geleidelijk te groeien naar de doelstellingen van de middellangetermijnstrategie heeft Beter Bed Holding N.V. overeenstemming bereikt met haar twee belangrijkste kredietverstrekkers ten aanzien van de bestaande financieringsovereenkomsten. De overeenstemming is gebaseerd op de aanname dat de huidige faciliteiten voldoende ruimte bieden voor zowel de herstructurering in 2018, als de realisatie van de middellangetermijnstrategie. Bij de bestaande financieringsovereenkomsten is in oktober 2018 een amendement overeengekomen dat voorziet in de meting van een absolute EBITDA per 31 december 2018 in plaats van een nettoschuld/EBITDA-ratio. Dit alles als gevolg van de financiële resultaten in het tweede halfjaar van 2018 en specifiek de herstructurering in het vierde kwartaal. De uiteindelijke 2018 resultaten waren binnen de proactief aangepaste afspraken met de kredietverstrekkers.

Beter Bed Holding N.V. is met haar kredietverstrekkers overeengekomen dat vanaf 1 januari 2019 wordt teruggekeerd naar de normale convenanten en dus voldaan dient te worden aan de nettoschuld/EBITDA-ratio met een maximum van 2,5. Alle activiteiten die momenteel worden ontplooid als onderdeel van de nieuwe strategie leiden tot financiële resultaten op de middellange termijn die binnen de maximale, overeengekomen ratio vallen. Beter Bed Holding N.V. is vol vertrouwen dat genomen maatregelen op commercieel vlak, operationeel gebied en als gevolg van de herstructurering voldoende zijn om binnen de halfjaarlijkse meetmomenten te opereren. Het eerste meetmoment binnen deze afspraken is 30 juni 2019. Om op dit meetmoment binnen de ratio te opereren volgt Beter Bed Holding N.V. de interne en externe gevoeligheden nauwgezet. Deze gevoeligheden bevatten diverse kansen, maar ook uitdagingen op het gebied van de business en de markt. Beter Bed Holding N.V. verwacht dat de netto-impact van al deze kansen en uitdagingen een positief effect hebben op de nettoschuld/EBITDA-ratio per 30 juni 2019. In het onwaarschijnlijke geval dat geen van deze kansen materialiseren binnen de eerste zes maanden van 2019, en alle uitdagingen werkelijkheid worden in dezelfde periode, zal de netto-impact kunnen leiden tot een nettoschuld/EBITDA-ratio die het maximum van 2,5 overstijgt. Beter Bed Holding N.V. volgt de ontwikkeling van de elementen van deze ratio nauwgezet en blijft frequent en constructief in contact met de banken zodat, indien nodig, noodzakelijke acties kunnen worden ondernomen.

Toepassing nieuwe standaarden

In 2018 zijn verschillende, nieuwe standaarden alsmede wijzigingen op en interpretaties van bestaande standaarden van kracht geworden, zoals 'IFRS 9 Financial instruments' en 'IFRS 15 Revenue from contracts with customers'.

IFRS 9 Financiële instrumenten, van kracht per 1 januari 2018

IFRS 9 is de nieuwe standaard voor de verslaggeving inzake financiële instrumenten, vervangt daarmee IAS 39 inzake 'Financiële instrumenten' en is door Beter Bed Holding N.V. per 1 januari 2018 geïmplementeerd (modified retrospective approach). De standaard bevat vereisten voor de opname en waardering van financiële activa en financiële verplichtingen. De meest hoofdzakelijke wijzigingen voor Beter Bed Holding N.V. ten opzichte van de vorige standaard hebben betrekking op de classificatie en waardering van financiële activa en passiva en het bepalen van de voorziening voor verwachte kredietverliezen. Financiële activa en passiva werden voorheen al gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs en daarmee heeft de implementatie van IFRS 9 geen materiële impact op de classificatie en waardering van deze posities. Gezien de geringe omvang van de debiteurenpositie en bijbehorende debiteurenvoorziening heeft de implementatie van IFRS 9 eveneens geen materiële impact gehad op de bepaling van de voorziening voor verwachte kredietverliezen. Samengevat heeft de implementatie van IFRS 9 per 1 januari 2018 geen significante impact op de geconsolideerde jaarrekening van Beter Bed Holding N.V.

IFRS 15 Omzet uit hoofde van contracten met klanten, van kracht per 1 januari 2018

IFRS 15 is de nieuwe standaard voor de verslaggeving inzake omzet uit hoofde van contracten met klanten, vervangt daarmee IAS 18 inzake 'opbrengsten' en is door Beter Bed Holding N.V. per 1 januari 2018 geïmplementeerd. Beter Bed Holding N.V. heeft de vijf stappen van IFRS 15, te weten: identificeren van het contract, identificeren van de 'performance obligation' in het contract, vaststellen van de transactieprijs, alloceren van de transactieprijs aan de 'performance obligations' in het contract en het verantwoorden van omzet, geanalyseerd. Hieruit is gebleken dat deze nieuwe standaard geen significante impact heeft op de geconsolideerde jaarrekening van Beter Bed Holding N.V.

Onderstaande standaard en interpretaties zijn op de datum van publicatie van de jaarrekening uitgegeven, maar nog niet van kracht op de onderhavige jaarrekening. Hieronder zijn alleen de standaarden interpretaties weergegeven, waarvan de vennootschap een redelijke verwachting heeft dat deze bij toekomstige toepassing een impact kunnen hebben op de toelichtingen, de financiële positie of de resultaten van Beter Bed Holding N.V. Beter Bed Holding N.V. is van plan deze standaard en interpretaties toe te passen zodra deze van toepassing zijn.

IFRS 16 Leases, van kracht per 1 januari 2019

'IFRS 16 Leases' is de nieuwe standaard voor de verslaggeving inzake leaseovereenkomsten en vervangt daarmee IAS 17 inzake 'leaseovereenkomsten'.

Beter Bed Holding N.V. heeft een uitgebreid vestigingsnetwerk van circa 1.000 gehuurde winkels. De Groep heeft bij de toepassing van deze standaard gekozen voor de 'modified retrospective approach' en past deze leaseaccountingstandaard toe op de gehuurde winkels en de leases van auto's, vrachtauto's en vorkheftrucks in landen waar de onderneming actief is.

Geheel conform de praktische toepassing die de standaard biedt, heeft Beter Bed Holding N.V. geen specifiek onderscheid gemaakt in type kosten van leasecontracten met betrekking tot het wagenpark en derhalve wordt het geheel aan leasekosten geactiveerd. Daarnaast zullen alle leasecontracten, waarvan de onderliggende waarde van het actief lager is dan € 5.000, niet worden opgenomen in de bepaling van de leaseactiva.

De onderneming heeft een softwaretool geïmplementeerd waarmee de verslaggeving voor leasecontracten onder de nieuwe standaard transparant, efficiënt en effectief kan worden verantwoord. Deze tool verschaft direct inzicht, per land en per categorie, in de leaseactiva en de daarmee gepaard gaande verplichtingen.

Leasecontracten worden geactiveerd gedurende de looptijd van niet-opzegbare perioden waarbij alleen rekening gehouden is met verlengingsopties, indien deze als redelijk zeker zijn geïdentificeerd. Bij het waarderen van de leasecontracten worden verdisconteringsvoeten (incremental borrowing rates) toegepast tussen 0% en 1,5%, afhankelijk van de resterende looptijd en het land.

Bovengenoemde variabelen en gemaakte keuzes hebben geresulteerd in identificering van leaseactiva tussen € 120 miljoen en € 150 miljoen en derhalve een toename van het balanstotaal per 1 januari 2019. Daarnaast zal in het resultaat een verschuiving van operationele leasekosten naar afschrijvingslasten en interestlasten plaatsvinden. De toepassing van deze standaard heeft ook een onvermijdelijke en significante invloed op meerdere ratio's, waaronder de solvabiliteit en de ratio netto-rentedragende schuld/EBITDA. De financieringsconvenanten met kredietinstellingen worden echter niet geraakt, daar in de bepalingen is opgenomen dat de betreffende ratio's exclusief de impact van nieuwe verslaggevingsstandaarden worden berekend.

Grondslagen van consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening bevat de jaarrekening van Beter Bed Holding N.V. en haar groepsmaatschappijen. Groepsmaatschappijen betreffen alle vennootschappen waarover de Groep zeggenschap heeft, dat wil zeggen dat de groep blootgesteld is aan, of recht heeft op, variabele resultaten vanuit haar betrokkenheid bij de vennootschap en de mogelijkheid heeft om deze resultaten te beïnvloeden door haar macht om de activiteiten van de vennootschap te sturen. Groepsmaatschappijen worden betrokken in de consolidatie vanaf de datum waarop hier sprake van is. Vanaf de datum dat er niet meer aan de criteria van groepsmaatschappijen wordt voldaan, wordt de groepsmaatschappij niet langer betrokken in de consolidatie.

Bij de consolidatie wordt de integrale methode toegepast. Financiële relaties en resultaten tussen geconsolideerde vennootschappen onderling worden geëlimineerd. De volgende vennootschappen zijn betrokken in de consolidatie van Beter Bed Holding N.V.:

Naam	Statutaire zetel	Belang (%)
BBH Beteiligungs GmbH ¹	Keulen, Duitsland	100
BBH Services GmbH & Co K.G. ¹	Keulen, Duitsland	100
Bedden & Matrassen B.V.	Uden, Nederland	100
Beter Bed B.V.	Uden, Nederland	100
Beter Bed Holding N.V. y Cia S.L.	Barcelona, Spanje	100
Beter Beheer B.V.	Uden, Nederland	100
DBC International B.V.	Uden, Nederland	100
DBC Nederland B.V.	Uden, Nederland	100
El Gigante del Colchón S.L.	Barcelona, Spanje	100
Linbomol S.L.	Barcelona, Spanje	100
M Line Bedding S.L.	Barcelona, Spanje	100
Matratzen Concord (Schweiz) AG	Malters, Zwitserland	100
Matratzen Concord GmbH ¹	Keulen, Duitsland	100
Matratzen Concord GesmbH	Wenen, Oostenrijk	100
Procomiber S.L.	Barcelona, Spanje	100
Sängjätten Sverige AB	Göteborg, Zweden	100
Sängjätten Sverige Wholesale AB	Göteborg, Zweden	100

¹ Deze vennootschappen maken gebruik van de uitzondering in overeenstemming met artikel 264 (3) en 264b van de German Commercial Code.

Grondslagen van valutaomrekening

De geconsolideerde jaarrekening luidt in euro's. De euro is de functionele valuta van Beter Bed Holding N.V. en de rapporteringsvaluta van de Groep. Monetaire activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de valutakoers per balansdatum; resultaatposten worden omgerekend tegen de koers op het moment van de transactie. Hieruit voortvloeiende koersverschillen worden direct ten gunste of ten laste van het resultaat geboekt. Koersverschillen op de in de consolidatie begrepen jaarrekeningen van buitenlandse groepsmaatschappijen worden via het overig totaalresultaat in de reserve omrekeningsverschillen als onderdeel van het eigen vermogen verwerkt. De resultaten en balanswaarden van buitenlandse geconsolideerde deelnemingen worden herleid tot bedragen in euro tegen respectievelijk de gemiddelde koers per maand en de slotkoers van het verslagjaar. Bij afstoting van een buitenlandse entiteit wordt het uitgestelde cumulatieve bedrag, dat is opgenomen in het eigen vermogen voor die buitenlandse activiteit, in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Grondslagen van waardering

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa, uitgezonderd bedrijfsterreinen, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met een lineaire afschrijving verminderd met afwaarderingen (indien van toepassing), gebaseerd op de verwachte economische levensduur of tegen een lagere realiseerbare waarde. Bedrijfsterreinen worden gewaardeerd tegen reële waarde op basis van een regelmatig uitgevoerde taxatie door een externe deskundige. Een eventuele herwaardering wordt onder gelijktijdige vorming van een voorziening voor latente belastingen opgenomen in het eigen vermogen via het overig totaalresultaat. Op bedrijfsterreinen en materiële vaste activa in aanbouw wordt niet afgeschreven.

Een materieel vast actief wordt niet meer in de balans opgenomen in geval van afstoting of indien er geen toekomstige economische voordelen van het gebruik of de afstoting worden verwacht. Een eventuele opbrengst of verlies voortvloeiend uit de verwijdering van het actief van de balans (hetgeen wordt berekend als het verschil tussen de netto-opbrengst bij afstoting en de boekwaarde van het actief) wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening van het jaar waarin het actief van de balans wordt verwijderd. De restwaarde van het actief, de gebruiksduur en de waarderingmethoden worden beoordeeld en, indien noodzakelijk, aangepast per het einde van het boekjaar.

Leaseovereenkomsten

De bepaling of een regeling een leaseovereenkomst vormt of deze bevat, is gebaseerd op de inhoud van de overeenkomst en vereist een beoordeling of de uitvoering van de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van een bepaald actief of bepaalde activa en of de overeenkomst het recht toekent om het actief te gebruiken. Beter Bed Holding N.V. kent alleen operationele leaseovereenkomsten. Operationele leasebetalingen worden gedurende de leaseperiode lineair als last opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Immateriële vaste activa

De eerste waardering van immateriële vaste activa vindt plaats tegen kostprijs, waarbij de kostprijs van immateriële vaste activa – die zijn verkregen via een acquisitie – gelijk is aan de reële waarde ten tijde van de acquisitie. Vervolgens vindt waardering plaats tegen kostprijs minus cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Kosten van ontwikkeling worden geactiveerd wanneer het waarschijnlijk is dat hieruit toekomstige economische voordelen worden gegenereerd.

Voor de immateriële vaste activa wordt bepaald of deze een beperkte of onbeperkte gebruiksduur hebben.

Immateriële vaste activa worden afgeschreven over de gebruiksduur en getoetst op bijzondere waardevermindering, indien er aanwijzingen zijn dat het immaterieel vast actief mogelijk een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. De afschrijvingsperiode en -methode voor een immaterieel vast actief met een beperkte gebruiksduur worden ten minste aan het einde van iedere verslagperiode beoordeeld. Wijzigingen in de verwachte gebruiksduur of in het verwachte patroon van toekomstige economische voordelen van het actief worden verantwoord door middel van een wijziging van de afschrijvingsperiode of -methode en behandeld als schattingswijziging. De afschrijvingslast op immateriële vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Winsten of verliezen, die voortkomen uit het niet langer in de balans opnemen van een immaterieel vast actief, betreffen het verschil tussen de netto-opbrengst bij afstoting en de boekwaarde van het actief en worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening zodra het actief daadwerkelijk niet langer in de balans is opgenomen.

Bijzondere waardeverminderingen van activa

De Groep beoordeelt per verslagdatum of er aanwijzingen zijn dat een actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Indien een dergelijke aanwijzing aanwezig is, of indien de jaarlijkse toetsing op bijzondere waardevermindering van een actief vereist is, maakt de onderneming een schatting van de realiseerbare waarde van het actief.

De realiseerbare waarde van een actief is de hoogste van de reële waarde van een actief of de kasstroomgenererende eenheid (na aftrek van de verkoopkosten) en de bedrijfswaarde. Indien de boekwaarde van een actief de realiseerbare waarde overschrijdt, wordt het actief geacht een bijzondere waardevermindering te hebben ondergaan en wordt deze afgewaardeerd tot de realiseerbare waarde. Bij de bepaling van de bedrijfswaarde worden de geschatte toekomstige kasstromen contant gemaakt, waarbij een disconteringsvoet vóór belasting wordt toegepast die rekening houdt met de huidige marktbeoordelingen van de tijdswaarde van geld en de specifieke risico's van het actief.

Iedere verslagdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een voorheen opgenomen bijzonder waardeverminderingverlies niet langer bestaat of is verminderd. Indien een dergelijke aanwijzing bestaat, wordt de realiseerbare waarde geschat. Een voorheen opgenomen verlies vanwege bijzondere waardevermindering wordt slechts teruggenomen, indien er een wijziging is opgetreden in de schatting die wordt gebruikt ter bepaling van de realiseerbare waarde van het actief sinds de opname van het laatste bijzondere waardeverminderingverlies. Indien dit het geval is, wordt de boekwaarde van het actief verhoogd naar de realiseerbare waarde. Dit verhoogde bedrag kan niet hoger zijn dan de boekwaarde die zou zijn bepaald (na aftrek van afschrijvingen), indien er geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief in eerdere jaren zou zijn opgenomen. Een dergelijke terugnemering wordt verantwoord in het resultaat.

Niet langer opnemen in de balans van financiële activa en passiva

Een financieel actief (of, indien van toepassing, een deel van een financieel actief of een deel van een groep van soortgelijke financiële activa) wordt niet langer in de balans opgenomen, indien de groep geen recht meer heeft op de kasstromen uit dit actief of vrijwel alle risico's en voordelen van het actief zijn overgedragen of – indien niet vrijwel alle risico's en voordelen van het actief zijn overgedragen – de entiteit de 'control' over het actief heeft overgedragen.

Een financiële verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen zodra aan de prestatie ingevolge de verplichting is voldaan, deze is opgeheven of is verlopen. Indien een bestaande financiële verplichting wordt vervangen door een andere van dezelfde geldgever tegen substantieel andere voorwaarden, of de voorwaarden van de bestaande verplichting aanzienlijk worden gewijzigd, wordt een dergelijke vervanging of wijziging behandeld als het niet langer opnemen van de oorspronkelijke verplichting in de balans en de opname van de nieuwe verplichting. Het verschil in de betreffende boekwaarden wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Belastingen

Verschuldigde verplichtingen voor lopende en voorgaande jaren worden gewaardeerd op het bedrag dat naar verwachting zal worden betaald aan de fiscale autoriteiten. Het bedrag wordt berekend op basis van de bij wet vastgestelde belastingtarieven en geldende belastingwetgeving.

Voor uitgestelde belastingverplichtingen wordt een voorziening gevormd op basis van de tijdelijke verschillen per balansdatum tussen de fiscale boekwaarde van activa en passiva en de in deze jaarrekening opgenomen boekwaarde. Uitgestelde belastingverplichtingen worden verantwoord voor alle belastbare tijdelijke verschillen. De uitgestelde belastingverplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Uitgestelde belastingvorderingen worden opgenomen uit hoofde van beschikbare fiscale verliescompensatie en uitgestelde belastingvorderingen, die voortvloeien uit tijdelijke verschillen per balansdatum tussen de fiscale boekwaarde van activa en passiva en de in deze jaarrekening opgenomen boekwaarde.

Waardering vindt plaats tegen nominale waarde. Uitgestelde belastingvorderingen uit hoofde van toekomstige verliescompensatie worden slechts dan in de balans verantwoord, indien het waarschijnlijk is dat in de toekomst voldoende fiscale winst ter beschikking komt om verrekening mogelijk te maken.

De uitgestelde belastingverplichtingen en uitgestelde belastingvorderingen worden opgenomen tegen de wettelijk vastgestelde belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn op de periode waarin de vordering wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld op basis van de geldende belastingwetgeving.

Voorraden

De voorraad wordt gewaardeerd tegen kostprijs dan wel lagere opbrengstwaarde. De kostprijs bestaat uit de laatste inkoopprijs onder aftrek van inkoopkortingen en vermeerderd met bijkomende directe kosten. De opbrengstwaarde wordt gevormd door de geschatte verkoopprijs in de normale bedrijfsvoering minus de geschatte kosten van voltooiing en de geschatte kosten ten behoeve van de afwikkeling van de verkoop. Bij de voorraadwaardering worden niet-gerealiseerde intercompanyresultaten geëlimineerd.

Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten in de balans bestaan uit banktegoeden en kasgeld.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen, zijnde de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn, tenzij anders vermeld.

Financiële instrumenten

Niet-afgeleide financiële instrumenten

Niet-afgeleide financiële instrumenten omvatten de overige financiële vaste activa, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen en kasequivalenten, schulden aan kredietinstellingen, handelsschulden en overige schulden. De niet-afgeleide financiële instrumenten worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De verwerking bij eerste opname vindt plaats tegen reële waarde.

Bijzondere waardevermindering van financiële activa

Beter Bed Holding N.V. past het model voor bijzondere waardevermindering toe op financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Voor het bepalen van de voorziening past Beter Bed Holding N.V. de generieke of gesimplificeerde methode toe.

De generieke methode hanteert het volgende model:

- 12 maanden verwacht kredietverlies; of
- Levenslang verwachte kredietverliezen voor financiële activa wanneer het kredietrisico door omstandigheden significant stijgt. Hierbij worden alle verwachte kredietverliezen voor de levensduur van het actief verantwoord; of
- Levenslang verwachte kredietverliezen, waarbij rente wordt berekend over de netto vordering verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Verstekte leningen aan deelnemingen en vorderingen op leveranciers uit hoofde van het leveranciersmodel en alle overige vorderingen worden door middel van het generieke model getoetst op mogelijke bijzondere waardevermindervingsverliezen.

De gesimplificeerde methode wordt toegepast op de overige debiteuren. Hierbij worden direct de levenslang verwachte kredietverliezen verantwoord, die zijn bepaald aan de hand van een historische reeks gemiddelde oninbare bedragen (op basis van historische incassogegevens).

Grondslagen van resultaatbepaling

Presentatie

De presentatie van de winst-en-verliesrekening volgt de categoriale indeling. De brutomarge betreft de resultante van de omzet verminderd met de inkoopwaarde van de omzet. De personeelskosten, de afschrijvingen en afwaarderingen vaste activa en de overige bedrijfskosten worden direct na de brutomarge gepresenteerd vanwege de beïnvloedbaarheid op de korte termijn en het feit dat deze kosten geen directe relatie hebben tot het niveau van de omzet.

Omzet

Onder omzet wordt verstaan de opbrengst uit levering van goederen en diensten aan derden onder aftrek van kortingen en dergelijke, en van over de omzet geheven belastingen. De omzet wordt verantwoord wanneer de contractueel overeengekomen verplichtingen door beide partijen zijn nagekomen. Indien goederen direct in de winkels worden meegenomen, is dit bij afrekening aan de kassa. In de situatie dat goederen worden bezorgd en/of geassembleerd, vindt deze overdracht plaats op het moment dat de bezorging heeft geleid tot een aflevering van goederen bij de consument.

Inkoopwaarde

De inkoopwaarde bestaat uit de aanschafkosten van de in de omzet opgenomen goederen en diensten, onder aftrek van ontvangen betalingskortingen en inkoopbonussen en vermeerderd met de direct toerekenbare kosten van inkoop en aanvoer.

Kosten

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Interest wordt opgenomen als last in de periode waarop deze betrekking heeft.

Pensioenen

Binnen de onderneming zijn verschillende pensioenregelingen van toepassing. In Nederland was het grootste deel van de werknemers aangesloten bij het Bedrijfstakpensioenfonds Wonen, dat per 1 januari 2018 in het Pensioenfonds Detailhandel is overgegaan. Het betreft een middelloonregeling waarbij er pensioen wordt opgebouwd over maximaal het SV-loon. Deze regeling wordt op basis van de huidige inzichten gezien als 'defined benefit'-regeling. Dit pensioenfonds is echter niet in staat om gegevens te verschaffen die een zuivere toepassing van IAS 19 mogelijk maken. Belangrijkste reden hiervoor is dat het aandeel van de onderneming in het totaal van pensioenfonds Detailhandel niet voldoende betrouwbaar kan worden vastgesteld. Betreffende pensioenregeling wordt diensgevolge behandeld als zijnde een toegezegde bijdrageregeling.

Vrijwel alle overige pensioenregelingen zijn op basis van een systeem van beschikbare premie. De betaalde premies aan het Pensioenfonds Detailhandel respectievelijk aan verzekeraars worden als lasten opgenomen in het jaar waarop zij betrekking hebben. In de overige landen is er geen sprake van bedrijfseigen pensioenregelingen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur van de onderliggende activa. Op aanschaffingen in het verslagjaar wordt tijdsevenredig afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Het in dit kasstroomoverzicht gehanteerde middelenbegrip is gedefinieerd als geldmiddelen en kasequivalenten minus de kortlopende bankschulden voor zover deze geen betrekking hebben op het kortlopende deel van langlopende leningen. Kortlopende bankschulden zijn integraal onderdeel van het kasstroommanagement.

Op aandelen gebaseerde betalingstransacties

Leden van de Directie en enkele andere functionarissen van de onderneming ontvangen beloningen in de vorm van op aandelen gebaseerde betalingstransacties, waarbij deze werknemers bepaalde diensten verlenen als tegenprestatie voor vermogensinstrumenten (in eigenvermogensinstrumenten afgewikkelde transacties). De kosten van de in eigenvermogensinstrumenten afgewikkelde transacties met werknemers worden gewaardeerd tegen de reële waarde per de toekenningsdatum. De reële waarde wordt bepaald op basis van een gecombineerd model van Black & Scholes en Monte Carlo-simulaties. Bij de waardering van de in eigenvermogensinstrumenten afgewikkelde transacties wordt rekening gehouden met prestatievoorwaarden.

De kosten van de in eigenvermogensinstrumenten afgewikkelde transacties worden samen met een zelfde verhoging van het eigen vermogen opgenomen in de periode, waarin aan de voorwaarden met betrekking tot de prestaties en/of dienstverlening is voldaan, eindigend op de datum waarop de betrokken werknemers volledig recht krijgen op de toezegging (de datum waarop deze onvoorwaardelijk is geworden). De cumulatieve kosten, opgenomen voor in eigenvermogensinstrumenten afgewikkelde transacties op verslagdatum, weerspiegelen de mate waarin de wachtperiode is verstreken en de beste schatting van de vennootschap van het aantal eigenvermogensinstrumenten dat uiteindelijk onvoorwaardelijk zal worden toegekend. Het bedrag, dat ten laste van de winst-en-verliesrekening wordt gebracht voor een bepaalde periode, weerspiegelt de mutaties in de cumulatieve last.

Risico's

Het grootste financiële risico bestaat uit het niet-realiseren van de gebudgetteerde omzetten en (daarmee) de geplande cashmarges, met name als gevolg van veranderingen in het consumentengedrag in reactie op wijzigende, economische omstandigheden. Ter beheersing van dit risico worden de omzetten en de orderintake per formule op dagelijkse basis gerapporteerd. Wekelijks worden daar gegevens omtrent gerealiseerde marges, bezoekersaantallen, conversie en bonbedragen aan toegevoegd en van commentaar voorzien.

Op basis van de analyses worden aanpassingen doorgevoerd in de marketingmiddelen, waaronder prijsbeleid en de inzet van reclame. Ook worden periodiek de kostenbudgetten beoordeeld en, waar nodig, bijgesteld. Daarnaast wordt gebruikgemaakt van (macro-)economische informatie vanuit de markt met inbegrip van branchespecifieke rapporten.

Valutarisico's, voornamelijk het gevolg van inkopen in dollars, worden niet afgedekt. Een wijziging van de gemiddelde dollarkoers van 5% zou bij het inkoopvolume van het verslagjaar een effect van ongeveer € 83 (2017: € 97) op het operationeel resultaat (EBIT) hebben, indien de verkoopprijzen niet worden gewijzigd. Er zijn vrijwel geen financiële instrumenten in vreemde valuta. Het valutarisico als gevolg van de aanwezigheid c.q. transacties in Zweden en Zwitserland en de mogelijke volatiliteit van de Zweedse kroon en de Zwitserse frank worden als gering geschat onder andere als gevolg van het feit dat het grootste deel van de goedereninkopen in euro's plaatsvindt.

Het renterisico is als gevolg van de huidige vermogensstructuur van de onderneming zeer beperkt. Het effect op het resultaat van een verandering (zowel omhoog als omlaag) van de rente met 50 basispunten zou op basis van het gebruik van de kredietfaciliteiten per ultimo 2018 een effect hebben van € 0,2 miljoen (2017: € 0,1 miljoen) voor belasting. De boekwaarde van de financiële verplichtingen komt nagenoeg overeen met de reële waarde.

Het kredietrisico beperkt zich tot de groothandelsactiviteiten en de vorderingen op leveranciers uit hoofde van bonusafspraken. Hiervoor zijn naast de normale debiteurenbewaking geen specifieke maatregelen noodzakelijk. De reële waarde van de vorderingen is gelijk aan de boekwaarde. Het maximale kredietrisico is gelijk aan de boekwaarde van de vorderingen.

Het liquiditeitsrisico is door de aard van de activiteiten en de samenstelling van de balans, waarvan een groot deel courante voorraad, niet groot. Een omschrijving van de beschikbare kredietfaciliteiten vindt u in het hoofdstuk kortlopende verplichtingen (zie pag. 78). Voor een uiteenzetting van de overige risico's wordt verwezen naar de betreffende paragraaf in het directieverslag (zie pag. 25).

Kapitaalmanagement

Conform het dividendbeleid heeft de onderneming als doelstelling een solvabiliteit (eigen vermogen/totaal vermogen) van ten minste 30%. Tevens mag de ratio netto-rentedragende schuld/EBITDA niet groter zijn dan twee. In het werkkapitaal is de post voorraden veruit de belangrijkste. Hiervoor zijn per formule doelstellingen gedefinieerd. Deze variabelen zijn opgenomen in de wekelijkse rapportages.

De solvabiliteit ultimo 2018 bedraagt 33,2% (2017: 44,8%). De netto-rentedragende schuld bedraagt € 16,8 miljoen. De EBITDA van de voortgezette activiteiten gecorrigeerd voor eenmalige lasten herstructurering bedraagt € 0,6 miljoen.

EBITDA is gedefinieerd als het bedrijfsresultaat voor afschrijving en afwaarderingen vaste activa alsmede voor desinvesteringen vaste activa.

Segmentatie

Binnen de Groep worden diverse operationele segmenten onderkend zoals deze ook door de besluitvormers binnen de entiteit worden beoordeeld. Deze operationele segmenten genereren zelfstandig opbrengsten en kosten. De belangrijkste operationele segmenten zijn vergelijkbaar in elk van de volgende opzichten:

- Aard van de producten en diensten
De operationele segmenten verkopen primair matrassen, bedmeubilair (o.a. boxsprings), bedbodems en bedtextiel. Tevens bieden de operationele segmenten de dienst thuislevering aan.
- Cliënten van de producten en diensten
De operationele segmenten verkopen direct aan de consument. De operationele segmenten richten zich daarbij specifiek op klanten in het 'value for money' segment.
- Distributiekanaalen van de producten en diensten
De operationele segmenten genereren hun omzet in winkels (het offline retailkanaal) en hebben tevens een webshop (online retailkanaal). De online omzet in verhouding tot de totale omzet is voor de operationele segmenten vergelijkbaar.
- Economische kenmerken
De operationele segmenten vertonen vergelijkbare economische kenmerken, onder andere op het gebied van omzet, brutomarge en omloopsnelheid van de voorraad.

Gegeven de vergelijkbaarheid van bovenstaande kenmerken worden deze operationele segmenten samengevoegd tot één te rapporteren segment.

Seizoenspatroon

Door het seizoenspatroon in de consumentenvraag liggen omzet en nettowinst doorgaans in het tweede en derde kwartaal op een lager niveau dan in het eerste en het vierde kwartaal.

Schattingen en beoordelingen

Bij het opstellen van de jaarrekening moet de Directie bepaalde oordelen geven, aannames doen en schattingen maken die van invloed zijn op de toepassing van de verslaggevingsrichtlijnen en de waardering van de verantwoorde activa, passiva, opbrengsten en kosten. De werkelijke waardering achteraf kan als gevolg van deze oordelen, aannames en schattingen mogelijk materieel afwijken van de verantwoorde waardering.

Het werkelijke tijdstip van onttrekkingen uit voorzieningen is vooraf bij de bepaling onzeker. Oordelen, aannames en schattingen worden continu opnieuw beoordeeld en zijn gebaseerd op historische ervaringscijfers en andere factoren, waaronder toekomstverwachtingen. Deze toekomstverwachtingen zijn gebaseerd op redelijke verwachtingen met betrekking tot de relevante omgevingsfactoren van de betreffende jaarrekeningpost.

Aanpassingen met betrekking tot schattingen worden verantwoord in de periode waarin deze aanpassingen zijn gemaakt en, indien relevant, in de betrokken toekomstige perioden.

Indien bij het opstellen van de jaarrekening belangrijke schattingen zijn gemaakt, worden deze toegelicht bij de betreffende post in de toelichting.

Toelichting geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening

in duizend €, tenzij anders vermeld

1. Materiële vaste activa

	Bedrijfs- terreinen	Bedrijfs- gebouwen	Andere vaste bedrijfs- middelen	Totaal
Boekwaarde 1 januari 2017	7.132	3.983	26.955	38.070
Investeringen	-	54	17.520	17.574
Herwaardering	(20)	-	-	(20)
Valutacorrecties	-	-	(67)	(67)
Desinvesteringen	(22)	(11)	(174)	(207)
Afschrijvingen	-	(347)	(10.767)	(11.114)
Boekwaarde 31 december 2017	7.090	3.679	33.467	44.236
Cumulatieve afschrijvingen	-	6.827	82.232	89.059
Cumulatieve herwaardering	(3.730)	-	-	(3.730)
Aanschaffingsprijs	3.360	10.506	115.699	129.565
Boekwaarde 1 januari 2018	7.090	3.679	33.467	44.236
Investeringen	-	-	12.274	12.274
Herwaardering	295	-	-	295
Valutacorrecties	-	-	18	18
Desinvesteringen	-	-	(432)	(432)
Afschrijvingen	-	(327)	(13.168)	(13.495)
Afwaardering	-	-	(1.639)	(1.639)
Boekwaarde 31 december 2018	7.385	3.352	30.520	41.257
Cumulatieve afschrijvingen	-	7.154	84.541	91.695
Cumulatieve herwaardering	(4.025)	-	-	(4.025)
Aanschaffingsprijs	3.360	10.506	115.061	128.927

De investeringen zijn nader toegelicht in het directieverslag (zie pag. 23).

De cumulatieve herwaardering heeft betrekking op de bedrijfsterreinen die in eigendom zijn. De terreinen zijn in december 2018 getaxeerd door een onafhankelijke taxateur. De taxaties zijn met behulp van de BAR/NAR-methode uitgevoerd.

Als gevolg van de verkoop van de activiteiten in Spanje is een afwaardering van € 1,2 miljoen verantwoord in 2018. Daarnaast is een afwaardering van € 0,4 miljoen verantwoord in relatie tot de winkelsluitingen in Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland als onderdeel van de herstructurering bij Matratzen Concord.

Beide afwaarderingen zijn verantwoord in de categorie 'Andere vaste bedrijfsmiddelen'.

De materiële vaste activa zijn bedoeld voor eigen gebruik.

2. Immateriële vaste activa

	2018	2017
Boekwaarde 1 januari	9.030	7.002
Investeringen	5.054	3.810
Valutacorrecties	(70)	(49)
Desinvestering	(92)	-
Afschrijvingen	(2.148)	(1.733)
Afwaardering	(463)	-
Boekwaarde 31 december	11.311	9.030
Cumulatieve afschrijvingen	13.774	12.917
Aanschaffingsprijs	25.085	21.947

De investeringen zijn nader toegelicht in het directieverslag (zie pag. 23).

De immateriële vaste activa bestaan uit de geacquireerde merknaam Sängjätten (€ 1,4 miljoen) en licenties en software (€ 9,9 miljoen).

Als gevolg van de migratie naar een uniform webshopplatform in Nederland en België is een afwaardering van € 0,5 miljoen verantwoord voor het oude platform.

3. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan enerzijds uit waarborgsommen van € 94 (2017: € 526) en anderzijds uit uitgestelde belastingvorderingen van € 13.273 (2017: € 2.353).

De waarborgsommen zijn ten behoeve van huurovereenkomsten van winkels. Deze worden gerubriceerd onder de financiële vaste activa vanwege het langlopende karakter.

De uitgestelde belastingvorderingen aan het einde van het verslagjaar worden als volgt nader gespecificeerd:

	2018	2017
Compensabele verliezen	12.758	1.772
Verschil fiscale en commerciële waardering (im)materiële vaste activa	294	312
Verschil fiscale en commerciële waardering pensioen	221	253
Verschil fiscale en commerciële waardering voorraad	-	16
Stand per 31 december	13.273	2.353

Ultimo 2018 is een belastingvordering opgenomen onder de financiële vaste activa van € 12.758 (2017: € 1.772) uit hoofde van toekomstige verliescompensatie. Deze vordering heeft grotendeels betrekking op compensabele verliezen in Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland en Zweden. Daarnaast is hierin een vordering van € 4,9 miljoen verantwoord in relatie tot de voorgenomen liquidatie van de juridische entiteiten in Spanje in 2019. Omdat Beter Bed Holding N.V. op basis van de huidige inzichten verwacht deze fiscale verliezen binnen vijf jaar te kunnen compenseren, zijn deze volledig geactiveerd.

Een bedrag van € 10.356 (2017: € 10.790) aan te compenseren verliezen is niet verantwoord in de balans. Beter Bed Holding N.V. heeft als beleid dat fiscaal compensabele verliezen alleen worden geactiveerd, indien er op basis van een onderbouwde prognose binnen vijf jaar voldoende fiscale resultaten worden gerealiseerd. Compensatie van deze verliezen is op basis van de huidige inzichten onvoldoende waarschijnlijk.

De niet in de balans verantwoorde fiscaal compensabele verliezen hebben de volgende looptijd:

Looptijd		
1 jaar		-
2 tot en met 5 jaar		-
6 tot en met 10 jaar		2.759
11 tot en met 15 jaar		-
Oneindig		7.597

Het verloop van de uitgestelde belastingvorderingen in 2018 en 2017 is als volgt:

	2018	2017
Stand per 1 januari	2.353	1.217
Via winst-en-verliesrekening	10.920	1.136
Vanuit eigen vermogen	-	-
Stand per 31 december	13.273	2.353

4. Voorraden

Deze post bestaat uit winkelvoorraad € 48.418 (2017: € 58.914) en magazijnvoorraad € 7.261 (2017: € 6.783). De in deze post opgenomen afwaardering in verband met mogelijke incourantheid kan als volgt worden gespecificeerd:

	2018	2017
Stand per 1 januari	1.215	1.874
Toevoegingen	1.062	1.236
Onttrekkingen	(1.507)	(1.895)
Stand per 31 december	770	1.215

Gezien de hoogte van de brutomarge, de omloopsnelheden en het feit dat het over het algemeen weinig trendgevoelige producten zijn, is het risico op incourantheid van de voorraad relatief laag. Bij de uitverkoop van incurante voorraden worden doorgaans prijzen gerealiseerd die boven de kostprijs liggen.

De voorziening voor incurante voorraden heeft met name betrekking op retouren die niet aan de leverancier kunnen worden geretourneerd, beschadigde producten, showroomvoorraad, producten die uit het assortiment gaan en producten met een zeer lage omloopsnelheid. Bij ieder van deze categorieën wordt een inschatting gemaakt van de directe opbrengstwaarde. Indien de boekwaarde hoger ligt dan de directe opbrengstwaarde wordt de voorraad voor dit verschil afgewaardeerd.

De totale boekwaarde van de voorraad waarover een risico van incourantheid wordt gelopen, bedraagt € 3.009 (2017: € 5.492). De directe opbrengstwaarde van deze voorraad bedraagt € 2.239 (2017: € 4.277). Daarmee bedraagt het percentage van voorraad waarover een risico van incourantheid wordt gelopen ten opzichte van de totale voorraad 5,3% (2017: 8,2%).

5. Vorderingen

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar en zijn gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs die gelijk is aan de nominale waarde. De verkopen in de winkels en de uitleveringen van orders worden contant afgewikkeld. De vorderingen betreffen voornamelijk groothandelsdebiteuren en vorderingen op leveranciers uit hoofde van overeengekomen bonussen.

Voor de groothandelsdebiteuren is een voorziening opgenomen van € 8 (2017: € 13). Dit is 2,6% (2017: 1,7%) van de vorderingen waarvan de afgesproken betalingstermijn is verstreken.

6. Geldmiddelen en kasequivalenten

De geldmiddelen en kasequivalenten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2018	2017
Banksaldi	2.842	15.557
Kasmiddelen	470	407
Gelden onderweg	2.861	1.705
Geldmiddelen en kasequivalenten in de geconsolideerde balans	6.173	17.669
Schulden aan kredietinstellingen	(22.998)	(17.481)
Geldmiddelen en kasequivalenten in het geconsolideerd kasstroomoverzicht	(16.825)	188

7. Eigen vermogen

Het verloop van de posten in het eigen vermogen is weergegeven in het geconsolideerd mutatie-overzicht eigen vermogen (zie pag. 59). De onderneming heeft een maatschappelijk kapitaal van € 2.000 verdeeld in 100 miljoen gewone aandelen van € 0,02 nominaal.

Het verloop van het aantal geplaatste en volgestorte aandelen en het verloop van het aantal aandelen in portefeuille is als volgt:

	2018	2017
Geplaatste en volgestorte aandelen per 1 januari	21.955.562	21.955.562
Emissie door uitoefening personeelsopties	-	-
Geplaatste en volgestorte aandelen per 31 december	21.955.562	21.955.562
Aandelen in portefeuille per 1 januari	-	-
Inkoop gedurende het jaar	-	-
(Her)uitgifte door uitoefening van opties	-	-
Verkoop aandelen in portefeuille	-	-
Aandelen in portefeuille per 31 december	-	-

De herwaarderingsreserve heeft betrekking op bedrijfsterreinen.

8. Voorzieningen

In relatie tot de herstructurering van Matratzen Concord in Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland is per 31 december 2018 een voorziening van € 5,0 miljoen verantwoord. Dit bedrag heeft betrekking op de afkoop van arbeidsovereenkomsten en huurcontracten. De Groep verwacht dat het grootste deel van deze overeenkomsten in 2019 wordt afgewikkeld.

Voor de langlopende huurcontracten, die betrekking hebben op de exploitatie van filialen die zijn gestaakt, is een voorziening voor verlieslatende contracten gevormd. Deze voorziening is gebaseerd op de huurprijs en de resterende looptijd, waarbij rekening is gehouden met een onderverhuurkans en een opslag voor servicekosten.

De voorziening laat zich als volgt specificeren:

	2018	2017
Stand per 1 januari	121	275
Toevoeging	4.999	-
Onttrekkingen	(77)	(154)
Stand per 31 december	5.043	121
Waarvan kortlopend (in overige schulden)	4.040	77
Totaal voorzieningen	1.003	44

9. Uitgestelde belastingverplichtingen

De uitgestelde belastingverplichtingen hebben voornamelijk betrekking op de verschillen tussen de fiscale en commerciële waardering van voorraden en vaste activa in Nederland, Duitsland en Zwitserland. Deze verschillen hebben een langlopend karakter.

De uitgestelde belastingverplichtingen aan het einde van het verslagjaar worden als volgt nader gespecificeerd:

	2018	2017
Verschil fiscale en commerciële waardering (im)materiële vaste activa	1.743	1.609
Herwaardering van bedrijfsterreinen	825	932
Verschil fiscale en commerciële waardering voorraad	835	770
Verschil fiscale en commerciële verwerking huurverplichtingen	49	72
Totaal	3.452	3.383

Het verloop van deze post in 2018 en 2017 is als volgt:

	2018	2017
Stand per 1 januari	3.383	2.154
Via winst-en-verliesrekening	177	1.229
Vanuit eigen vermogen	(108)	-
Stand per 31 december	3.452	3.383

10. Kortlopende verplichtingen

De vennootschap heeft ten behoeve van de financiering van de groep rekening-courantfaciliteiten van in totaal € 40,5 miljoen beschikbaar. Verder zijn faciliteiten beschikbaar voor het verstrekken van garanties ten bedrage van € 7,9 miljoen.

Ten behoeve van de rekening-courantfaciliteiten hebben de vennootschap en haar dochtermaatschappijen zich verbonden om hun activa niet zonder voorafgaande toestemming van de kredietverstrekkers met enig zekerheidsrecht te bezwaren.

Onderdeel van genoemde rekening-courantfaciliteiten zijn twee gecommiteerde faciliteiten ten bedrage van € 10,0 miljoen elk, die een looptijd hebben tot en met respectievelijk 10 juli 2020 en 15 juli 2020. Er zijn geen zekerheden verstrekt voor de gecommiteerde faciliteiten. De belangrijkste voorwaarden van de kredietfaciliteiten zijn een minimale solvabiliteit van 25% en een ratio van netto-rentedragende schuld gedeeld door EBITDA van maximaal 2,5. De ratio tussen netto-rentedragende schuld en EBITDA is aan het eind van 2018 niet gemeten om reden van een eenmalig aangepaste manier van meten van de afspraken met de banken. De afspraak met de banken was aangepast naar het minimaal moeten leveren van een absolute EBITDA. De eenmalig aangepaste afspraak is gerealiseerd en vanaf 30 juni 2019 zal de oorspronkelijke ratio tussen netto-rentedragende schuld en EBITDA met een maximale toegestane ratio van 2,5 weer gemeten worden.

Aan het einde van het verslagjaar werd voor een bedrag van € 23,0 miljoen (2017: € 17,5 miljoen) gebruikgemaakt van de rekening-courantfaciliteiten. Daarnaast werd hiervan gebruikgemaakt voor het verstrekken van bankgaranties ten behoeve van huurverplichtingen ten bedrage van € 0,7 miljoen (2017: € 0,5 miljoen). Van de faciliteiten specifiek beschikbaar voor het verstrekken van garanties was ultimo 2018 € 6,8 miljoen (2017: € 6,7 miljoen) in gebruik.

De overige schulden laten zich als volgt specificeren:

	2018	2017
Aanbetalingen	12.050	11.977
Reservering personeelskosten en personeelsuitkeringen	8.512	8.413
Voorzieningen	4.040	77
Overige	4.599	3.393
Totaal	29.201	23.860

In de post reservering personeelskosten en personeelsuitkeringen is een pensioenverplichting opgenomen voor een voormalig werknemer. De verplichting met een omvang van € 1,4 miljoen (2017: € 1,4 miljoen) is berekend op actuariële basis.

11. Financiële verplichtingen

	tot 3 maanden	3 tot 12 maanden	1 tot 5 jaar
2018			
Handelsschulden	24.409	-	-
Kredietinstellingen	22.998	-	-
Totaal	47.407	-	-
2017			
Handelsschulden	30.629	-	-
Kredietinstellingen	17.481	-	-
Totaal	48.110	-	-

De marktwaarde van de financiële verplichtingen is bij benadering gelijk aan de geamortiseerde kostprijs.

12. Informatie per geografisch gebied

Omzet per land	2018	%	2017	%
Duitsland	185.523	47	202.426	50
Nederland	151.858	38	149.052	36
Overige landen	60.385	15	58.546	14
Correctie intercompany	(1.435)	-	(1.239)	-
Totaal	396.331	100	408.785	100

(Im)materiële vaste activa per land	2018	2017
Nederland	25.969	25.285
Duitsland	17.650	19.482
Overige landen	8.949	8.499
Totaal	52.568	53.266

13. Personeelskosten

In de bedrijfslasten zijn de volgende loon- en salariscomponenten opgenomen:

	2018	2017
Lonen en salarissen	90.234	86.389
Sociale lasten	16.526	15.582
Pensioenpremies	3.412	3.581
Personeelsopties	83	268
Totaal	110.255	105.820

De pensioenpremies hebben vrijwel uitsluitend betrekking op toegezegde bijdrageregelingen of als zodanig aangemerkte regelingen. De kosten voor personeelsopties hebben voor € 28 betrekking op de huidige en gewezen bestuurders van de onderneming (2017: € 116).

Gemiddeld aantal werknemers

Bij de in de consolidatie betrokken ondernemingen waren in 2018 gemiddeld 2.807 werknemers (Fte) in dienst (2017: 2.728):

	2018	2017
Duitsland	1.651	1.667
Nederland	749	711
Oostenrijk	155	155
Zwitserland	133	109
Zweden	94	68
België	25	18
Totaal	2.807	2.728

14. Optieprogramma

De opties hebben een langetermijnkarakter en kunnen worden uitgeoefend mits de resultaatdoelstelling bereikt is. Vanaf 2013 zijn de kosten van het optieprogramma berekend met behulp van een gecombineerd model van Black & Scholes en Monte Carlo-simulaties. Hierna volgt een overzicht van de details van de verstrekte en nog uitstaande opties alsmede de gehanteerde waarden in het model van Black & Scholes.

Vanaf de optieserie 2013 wordt in de eerste drie jaar na uitgifte van de toegekende opties telkenmale per jaar 33,3% van de opties onvoorwaardelijk indien de 'Total Shareholder Return' (TSR = koerswinst vermeerderd met het uitgekeerde dividend) van Beter Bed Holding N.V. beter is dan de 'Total Shareholder Return' van de AScX met het jaar van uitgifte als basis. Daarnaast dient de werknemer na drie jaar nog in dienst te zijn. Uitoefening van de opties kan uitsluitend geschieden na drie jaar indien voldaan wordt aan deze voorwaarden.

In 2016 is het optieprogramma in opzet gewijzigd. De opties worden onvoorwaardelijk ineens drie jaar na uitgifte (in tegenstelling tot telkenmale per jaar 33,3%). Daarnaast wordt de TSR van Beter Bed Holding N.V., die na drie jaar is bereikt, afgezet tegen de TSR van een negental relevante binnenlandse en buitenlandse beursgenoteerde bedrijven, die tezamen een peergroup vormen. De Directie van Beter Bed Holding N.V. is verplicht de in enig jaar verkregen aandelen uit hoofde van het optieprogramma gedurende vier jaar aan te houden. Tot 2016 blijft het oude optiebeleid/optiecontract gelden voor de reeds toegekende opties.

Vanaf de 2013-serie betekent dit dat bij de berekening wordt uitgegaan van verschillende Black & Scholes-waarden, risicovrije rentevoeten en volatiliteitspercentages. De bandbreedte van deze percentages zijn opgenomen in onderstaande tabel.

	2018	2018	2017	2016	2014
	Tekenopties				
Aantal verstrekt	100.000	37.500	128.500	197.500	166.700
Aantal uitstaand	100.000	27.500	5.000	5.000	12.000
Waarde per optie in €	0,31	1,11	1,54	2,44	1,78 - 1,93
Uitoefenen vanaf	01-04-2021	26-04-2021	18-05-2020	19-05-2019	19-05-2017
Uitoefenen tot en met	31-03-2022	25-04-2023	17-05-2022	18-05-2021	19-05-2019
TSR > AScX	N.v.t.	-	-	-	Deels
TSR > Peer Group	N.v.t.	-	-	-	33,3%
Aandelenkoers in € op toekenningsdatum	9,31	9,04	15,78	20,00	17,37
Uitoefenkoers in €	13,06	8,24	15,53	19,99	17,37
Verwachte looptijd	4 jaar	5 jaar	5 jaar	5 jaar	5 jaar
Risicovrije rentevoet (%)	(0,25)	0,03	(0,27)	(0,52)	0,78 - 0,46
Volatiliteit (%) ¹	23,17	22,80	22,10	25,40	27,50 - 21,94
Dividend yield (%)	4,71	4,70	4,40	3,40	5,20

¹ De verwachte volatiliteit is gebaseerd op de eindemaandsslotkoersen over de meest recente periode met een lengte gelijk aan de verwachte looptijd met een maximum van vijf jaar.

In 2018 zijn 204.066 opties vervallen doordat een aantal optiegerechtigde medewerkers voortijdig uit dienst is gegaan. Daarnaast zijn in 2018 in totaal 1.666 opties vervallen doordat de looptijd is verstreken. Verder is een deel van de opties komen te vervallen doordat niet aan de vestingcondities is voldaan. Het betreft hier de serie 2015 deel III en daarmee is de gehele 2015 optieserie vervallen. Tot slot zijn in 2018 137.500 nieuwe opties verstrekt.

15. Afschrijvingen en afwaarderingen

	2018	2017
Afschrijvingen en afwaarderingen materiële vaste activa	13.690	10.833
Afschrijvingen en afwaarderingen immateriële vaste activa	2.497	1.726
Totaal afschrijvingen en afwaarderingen	16.187	12.559

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur en zijn als volgt:

Bedrijfsterreinen	0%
Bedrijfsgebouwen	3,33%
Andere vaste bedrijfsmiddelen	10% tot 33%
Immateriële bedrijfsmiddelen	5% tot 33%

16. Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten bestaan voor € 54,1 miljoen uit huurkosten en leasekosten (2017: € 49,3 miljoen). Het restant van deze kosten betreft voornamelijk marketingkosten van € 21,1 miljoen (2017: 15,0 miljoen), algemene kosten van € 17,0 miljoen (2017: € 13,9 miljoen) en overige huisvestingskosten van € 15,2 miljoen (2017: 14,6 miljoen).

17. Belastingen

De aansluiting tussen de belastingdruk en de uitkomst van de berekening van de winst voor belasting vermenigvuldigd met het nominale belastingtarief in Nederland is per 31 december als volgt:

	2018	2017
Resultaat voor belastingen uit voortgezette activiteiten	(24.843)	15.322
Tegen het nominale tarief in Nederland: 25,0% (2017: 25,0%)	6.211	(3.830)
Aanpassing winstbelasting vorige jaren	(2.438)	(60)
Permanente verschillen	3.074	79
Niet-opgenomen toekomstige verliescompensatie	(1.516)	(633)
Toekomstige verliescompensatie	-	120
Effect van belastingtarieven buiten Nederland	908	(170)
Tegen een effectief belastingtarief van 25,1% (2017: 29,3%)	6.239	(4.494)
Winstbelasting opgenomen in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening	6.239	(4.494)

Het effectieve belastingtarief daalt in 2018 naar 25,1% (2017: 29,3%). Beter Bed Holding N.V. heeft een belastingbate van € 4,9 miljoen verantwoord als permanent verschil in relatie tot de voorgenomen liquidatie van de juridische entiteiten in Spanje in 2019. De liquidatieverliesregeling is onderdeel van de Nederlandse VPB-wetgeving. Daarnaast is een belastinglast van € 2,5 miljoen verantwoord als aanpassing winstbelasting vorige jaren in relatie tot de uitkomst van een belastingonderzoek in Duitsland. Dit heeft betrekking op intercompanyleningen en hieraan gekoppelde interestpercentages over de periode 2011-2016.

De belastingpost in de winst-en-verliesrekening is als volgt samengesteld:

	2018	2017
Belasting over lopend jaar	8.677	(4.527)
Aanpassing winstbelasting vorige jaren	(2.438)	(60)
Tijdelijke verschillen	-	93
Winstbelasting opgenomen in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening	6.239	(4.494)

18. Niet-voortgezette activiteiten

	2018	2017
Omzet	6.310	7.641
Inkoopwaarde	(3.453)	(4.007)
Brutomarge	2.857	3.634
Totale kosten	(7.503)	(4.937)
Nettoverlies uit niet-voortgezette activiteiten	(4.646)	(1.303)

Met ingang van 1 november 2018 zijn de activiteiten van El Gigante del Colchón verkocht, als gevolg van de aankondiging van 27 juli 2018 dat Beter Bed Holding N.V. in de tweede helft van 2018 de mogelijkheden van een overdracht van de exploitatie zou onderzoeken. Door middel van een activatransactie zijn alle winkels en personeelsleden gerelateerd aan de exploitatie naar de kopende partij getransfereerd. De liquidatie van de juridische entiteiten in Spanje is voorzien in 2019.

	2018	2017
Kasstroom uit operationele activiteiten	(2.640)	(1.014)
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	(692)	(238)
Nettokasstroom	(3.332)	(1.252)

19. Remuneratie bestuurders en commissarissen

De remuneratie van bestuurders in 2018 en 2017 is als volgt:

	2018						Totaal
	Salaris	Variabele beloning	Pensioen	Personeels-opties	Sociale lasten	Mobiliteitskosten	
A.J.G.P.M. Kruijssen ¹	338	142	101	8	8	41	638
H.G. van den Ochtend ²	85	43	21	-	3	4	156
B.F. Koops ³	149	-	37	20	10	8	224
Totaal	572	185	159	28	21	53	1.018

¹ Vanaf 1-4-2018.

² Vanaf 1-9-2018.

³ Van 1-1-2018 tot en met 31-7-2018.

	2017						Totaal
	Salaris	Variabele beloning	Pensioen	Personeels-opties	Sociale lasten	Mobiliteitskosten	
A.H. Anbeek ¹	297	-	89	52	14	10	462
B.F. Koops	255	56	64	64	17	16	472
Totaal	552	56	153	116	31	26	934

¹ Van 1-1-2017 tot en met 31-10-2017.

De variabele beloningen hebben betrekking op het jaar waaronder ze zijn gerubriceerd en opgenomen in de kosten van dat jaar. De maximale variabele beloning over 2018 bedraagt voor de CEO 60% van het bruto vaste jaarsalaris (gesplitst in 50% voor kwantitatieve doelen en 50% voor kwalitatieve doelen). Voor de CFO geldt een maximale variabele beloning van 50% van het bruto vaste jaarsalaris (gesplitst in 40% voor kwantitatieve doelen en 60% voor kwalitatieve doelen). Bij zowel de CEO als de CFO zijn in 2018 bij de benoeming afspraken gemaakt ten aanzien van de hoogte van de variabele beloning in 2018. De verantwoorde variabele beloning in 2018 is de contractueel overeengekomen, gegarandeerde bonus voor 2018.

De bij de personeelsopties vermelde kosten betreffen de in dat jaar in de winst-en-verliesrekening verantwoorde bedragen.

De heer Kruijssen bezit aan het eind van het boekjaar 10.000 aandelen van Beter Bed Holding.

De remuneratie van commissarissen in 2018 en 2017 is als volgt:

	2018	2017
D.R. Goeminne	40	40
H.C.M. Vermeulen	17	-
A. Beyens	3	-
P.C. Boone	3	-
B.E. Karis	3	-
E.A. de Groot ¹	28	30
W.T.C. van der Vis ¹	28	30
A.J.L. Slippens ¹	9	26
Totaal	131	126

¹ Afgetreden in 2018.

Leden van de Raad van Commissarissen hebben noch aandelen noch uitoefenbare opties op aandelen van Beter Bed Holding.

20. Winst per aandeel

Het verlies van € 23,3 miljoen gedeeld door het gemiddeld aantal uitstaande aandelen van 21.955.562 betekent een winst per aandeel van € (1,06) in het verslagjaar (2017: € 0,43). Het aantal aandelen voor de berekening van de verwaterde winst per aandeel bedraagt eveneens 21.955.562. Dit resulteert in een verwaterde winst per aandeel van € (1,06) ten opzichte van € 0,43 in 2017.

De winst per aandeel en de verwaterde winst per aandeel van de voortgezette activiteiten bedragen respectievelijk € (0,85) en € (0,85) ten opzichte van respectievelijk € 0,49 en € 0,49 in 2017.

21. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De onderneming is langlopende huur- en leaseverplichtingen aangegaan inzake bedrijfspanden en overige bedrijfsmiddelen. Op balansdatum kan de minimale verplichting als volgt worden weergegeven:

Looptijd	2019	2020	2021	2022	2023	na 2023
Huurovereenkomsten	42.521	34.601	25.540	13.701	6.209	5.263
Leaseovereenkomsten	2.825	2.247	1.432	709	370	173
Totaal	45.346	36.848	26.972	14.410	6.579	5.436

Voor de Benelux zijn de huurovereenkomsten voor bedrijfspanden voornamelijk langlopend (vijf tot tien jaar) met mogelijkheid tot verlenging. De huurovereenkomsten voor Matratzen Concord worden merendeels voor een termijn van vijf tot tien jaar aangegaan, waarbij een clause wordt opgenomen dat de overeenkomst gedurende de eerste twee jaar kosteloos kan worden beëindigd.

In het verslagjaar is een bedrag van € 51,0 miljoen (2017: € 46,5 miljoen) verwerkt in de winst-en-verliesrekening uit hoofde van huurovereenkomsten onroerend goed en een bedrag van € 3,1 miljoen (2017: € 2,8 miljoen) uit hoofde van leaseovereenkomsten overige bedrijfsmiddelen.

22. Kosten controle jaarrekening

De kosten in rekening gebracht voor controle van de jaarrekening en andere niet-controleopdrachten door de controlerend accountant PwC Accountants bedragen:

	2018	2017
Controle van de jaarrekening	343	265
Andere niet-controleopdrachten	41	16
Totaal	384	281

De kosten voor controle van de jaarrekening en andere niet-controleopdrachten door PwC Accountants in Nederland bedragen € 238 (2017: € 130).

De andere niet-controleopdracht in 2018 betreft de beoordeling van de halfjaarcijfers.

23. Verbonden partijen

De in het hoofdstuk [grondslagen van consolidatie](#) (zie pag. 63) vermelde vennootschappen zijn betrokken in de consolidatie van Beter Bed Holding N.V. en haar deelnemingen.

Beter Bed Holding N.V. heeft voor alle Nederlandse groepsmaatschappijen verklaringen van hoofdelijke aansprakelijkheid afgegeven ten behoeve van uit rechtshandelingen van deze groepsmaatschappijen voortvloeiende verplichtingen. Op grond van deze garantieverklaringen is door deze groepsmaatschappijen gebruikgemaakt van de ontheffingsmogelijkheden, zoals vermeld in artikel 403 lid 1 en 3 van Titel 9 Boek 2 BW.

De financiële relaties tussen Beter Bed Holding N.V. en haar deelnemingen bestaan nagenoeg geheel uit het ontvangen van dividenden en het ontvangen van rente op verstrekte leningen.

In 2018 zijn er geen transacties geweest tussen de vennootschap en natuurlijke of rechtspersonen die ten minste 10% van de aandelen in de vennootschap houden, die van materiële betekenis zijn voor de vennootschap en/of voor de desbetreffende personen.

24. Gebeurtenissen na balansdatum

In de tijd tussen het einde van het verslagjaar en het opmaken van deze jaarrekening hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan waarvan melding zou moeten worden gemaakt.

Vennootschappelijke jaarrekening

Vennootschappelijke balans

Per 31 december

in duizend € (voor verwerking voorstel resultaatbestemming)	Toelichting	2018	2017
Vaste activa			
Materiële vaste activa		1	2
Immateriële vaste activa		217	151
Financiële vaste activa	1.	84.784	185.783
Totaal vaste activa		85.002	185.936
Vlottende activa			
Vorderingen	2.	4.225	5.340
Geldmiddelen en kasequivalenten	3.	32.346	-
Totaal vlottende activa		36.571	5.340
Totaal activa		121.573	191.276

in duizend € (voor verwerking voorstel resultaatbestemming)	Toelichting	2018	2017
Eigen vermogen	4.		
Geplaatst kapitaal		439	439
Agioreserve		18.434	18.434
Herwaarderingsreserve		3.200	2.797
Reserve omrekeningsverschillen		548	673
Overige reserves		47.265	38.316
Onverdeeld resultaat		(23.250)	9.525
Totaal eigen vermogen		46.636	70.184
Verplichtingen			
Voorzieningen	5.	5.647	9.912
Kortlopende schulden	6.	69.290	111.180
Totaal verplichtingen		74.937	121.092
Totaal eigen vermogen en verplichtingen		121.573	191.276

Vennootschappelijke winst-en-verliesrekening

in duizend €	2018	2017
Inkoopwaarde	1.480	2.234
Brutomarge	1.480	2.234
Personeelskosten	(1.130)	(1.118)
Afschrijvingen en afwaarderingen	(19)	(46)
Overige bedrijfskosten	(2.199)	(1.465)
Som der bedrijfslasten	(3.348)	(2.629)
Bedrijfsresultaat (EBIT)	(1.868)	(395)
Financiële baten	5.800	6.672
Financiële lasten	(843)	(486)
Resultaat voor belastingen	3.089	5.791
Belastingen	4.117	(880)
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	(30.456)	4.614
Nettowinst (verlies)	(23.250)	9.525

Toelichting vennootschappelijke balans en winst-en-verliesrekening

Algemeen

De statutaire zetel van Beter Bed Holding N.V. is Linie 27 te Uden. De vennootschappelijke jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9, Boek 2 BW. Beter Bed Holding N.V. maakt gebruik van de optie van art. 362.8 Titel 9, Boek 2 BW bij het opstellen van de vennootschappelijke jaarrekening, waarbij gebruik wordt gemaakt van de IFRS-grondslagen zoals aanvaard binnen de Europese Unie en toegepast in de geconsolideerde jaarrekening. De deelnemingen in groepsmaatschappijen worden gewaardeerd tegen de nettovermogenswaarde, berekend volgens de bij Beter Bed Holding N.V. gehanteerde grondslagen. Bij een negatieve waarde van een deelneming wordt ten behoeve van de waardering van deze deelneming respectievelijk eerst de deelneming afgewaardeerd, dan een afwaardering getroffen op de vorderingen op deze deelneming voor zover deze een uitbreiding zijn van de netto-investering in de deelneming en vervolgens een voorziening gevormd.

Bij Beter Bed Holding N.V. waren in 2018 gemiddeld 6 werknemers (Fte) in dienst (2017: 7).

De vennootschappelijke jaarrekening luidt in euro's en alle bedragen zijn afgerond op duizendtallen (€ 000) tenzij anders vermeld.

De toelichting op de [bestuurdersbeloningen](#) (zie pag. 83) is opgenomen in de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

De [kosten](#) in rekening gebracht voor controle van de jaarrekening en andere niet-controleopdrachten door de controlerend accountant PwC Accountants zijn tevens toegelicht in de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

1. Financiële vaste activa

Hieronder zijn begrepen de deelnemingen in groepsmaatschappijen (zie pag. 63), de vorderingen op groepsmaatschappijen en de uitgestelde belastingvorderingen. Het verloop van deze post is als volgt:

	Deelnemingen	Leningen	Uitgestelde belastingvorderingen	Totaal
Saldo per 1 januari 2017	96.815	87.659	-	184.474
Resultaat deelnemingen 2017	4.614	-	-	4.614
Dividenduitkering	(9.000)	-	-	(9.000)
Kapitaalstorting	11.212	-	-	11.212
Aflossingen op leningen aan groepsmaatschappijen	-	(419)	-	(419)
Koersresultaat	(240)	-	-	(240)
Mutatie voorziening deelnemingen	(4.858)	-	-	(4.858)
Saldo per 31 december 2017	98.543	87.240	-	185.783
Saldo per 1 januari 2018	98.543	87.240	-	185.783
Resultaat deelnemingen 2018	(30.456)	-	-	(30.456)
Kapitaalstorting	15.834	-	-	15.834
Aflossingen op leningen aan groepsmaatschappijen	-	(87.240)	-	(87.240)
Koersresultaat	(125)	-	-	(125)
Herwaardering	403	-	-	403
Mutatie voorziening deelnemingen	(4.265)	-	-	(4.265)
Permanente verschillen	-	-	4.850	4.850
Saldo per 31 december 2018	79.934	-	4.850	84.784

2. Vorderingen

	2018	2017
Groepsmaatschappijen	1.823	2.871
Belastingen en premies sociale volksverzekeringen	793	72
Overige vorderingen	1.609	2.397
Totaal	4.225	5.340

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

Beter Bed Holding N.V. maakt gebruik van een cashpoolstructuur als gevolg waarvan sprake is van minimale en zeer kortdurende rekening-courantverhoudingen tussen groepsmaatschappijen.

3. Geldmiddelen en kasequivalenten

Deze post betreft de saldi kas en banken. Over de liquide middelen kan vrij worden beschikt.

4. Eigen vermogen

De vennootschap heeft een maatschappelijk kapitaal van € 2.000 verdeeld in 100 miljoen gewone aandelen van € 0,02 nominaal. Ultimo 2018 zijn 21.955.562 aandelen geplaatst en volgestort (2017: 21.955.562).

Er zijn geen ingekochte en nog niet ingetrokken aandelen. Voor de berekening van de winst per aandeel tellen ingekochte en niet ingetrokken aandelen niet mee.

Het verloop van de posten in het eigen vermogen is toegelicht in het [geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen](#) (zie pag. 59). De herwaarderingsreserve betreft de wettelijke reserve voor herwaardering en heeft betrekking op bedrijfsterreinen. De reserve-omrekeningsverschillen is eveneens een wettelijke reserve. Beide reserves zijn niet vrij uitkeerbaar.

5. Voorzieningen

Ultimo 2018 en 2017 bestaan de voorzieningen enkel uit de voorziening deelnemingen. De voorziening deelnemingen betreft een voorziening voor deelnemingen die na saldering met de door de vennootschap verstrekte leningen een negatieve nettovermogenswaarde toont.

Het verloop van de voorzieningen in 2018 en 2017 is als volgt:

	2018	2017
Stand per 1 januari	9.912	14.770
Resultaat deelnemingen	(4.265)	(4.858)
Stand per 31 december	5.647	9.912

In 2018 is het negatieve eigen vermogen van een aantal deelnemingen aangezuiverd middels kapitaalstortingen. Daarmee zijn deze deelnemingen zelfstandig in staat aan hun verplichtingen te voldoen. Dit heeft geresulteerd in een afname van de voorziening deelnemingen van Beter Bed Holding N.V.

6. Kortlopende schulden

De samenstelling van deze balanspost luidt:

	2018	2017
Kredietinstellingen	19.905	109.033
Groepsmaatschappijen	48.351	-
Belastingen en premies sociale verzekeringen	27	1.494
Overige schulden en overlopende passiva	1.007	653
Totaal	69.290	111.180

Beter Bed Holding N.V. maakt gebruik van een cashpoolstructuur als gevolg waarvan sprake is van minimale en zeer kortdurende rekening-courantverhoudingen tussen groepsmaatschappijen.

7. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De vennootschap vormt tezamen met de overige Nederlandse werkmaatschappijen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Ieder van de werkmaatschappijen is hoofdelijk aansprakelijk voor de te betalen belasting van alle bij de fiscale eenheid betrokken werkmaatschappijen. De onderneming verrekent de vennootschapsbelasting met de betrokken werkmaatschappijen die gebaseerd is op het resultaat voor winstbelasting van de betreffende werkmaatschappij.

Beter Bed Holding N.V. heeft voor alle Nederlandse groepsmaatschappijen verklaringen van hoofdelijke aansprakelijkheid afgegeven voor uit rechtshandelingen van deze groepsmaatschappijen voortvloeiende verplichtingen.

8. Gebeurtenissen na balansdatum

In de tijd tussen het einde van het verslagjaar en het opmaken van deze jaarrekening hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan waarvan melding zou moeten worden gemaakt.

9. Voorstel resultaatbestemming

De Directie stelt voor om het nettoresultaat van € (23.250) volledig in mindering te brengen op de overige reserves. Het voorstel resultaatbestemming is niet in de balans verwerkt.

Uden, 28 februari 2019

Directie

A.J.G.P.M. Kruijssen, CEO
H.G. van den Ochtend, CFO

Raad van Commissarissen

D.R. Goeminne, Voorzitter
A. Beyens
P.C. Boone
B.E. Karis
H.C.M. Vermeulen

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de algemene vergadering en de raad van commissarissen van Beter Bed Holding N.V.

Verklaring over de jaarrekening 2018

Ons oordeel

Naar ons oordeel:

- geeft de geconsolideerde jaarrekening van Beter Bed Holding N.V. een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de groep op 31 december 2018 en van het resultaat en de kasstromen over 2018, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU-IFRS) en met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW);
- geeft de vennootschappelijke jaarrekening van Beter Bed Holding N.V. een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de vennootschap op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018 van Beter Bed Holding N.V. te Uden ('de vennootschap') gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van Beter Bed Holding N.V. samen met haar dochtermaatschappijen ('de groep') en de vennootschappelijke jaarrekening.

De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde balans per 31 december 2018;
- de volgende overzichten over 2018: de geconsolideerde winst-en-verliesrekening, het geconsolideerd overzicht totaalresultaat, het geconsolideerd kasstroomoverzicht en het geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen; en
- de toelichting geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening met de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De vennootschappelijke jaarrekening bestaat uit:

- de vennootschappelijke balans per 31 december 2018;
- de vennootschappelijke winst-en-verliesrekening over 2018; en
- de toelichting vennootschappelijke balans en winst- en verliesrekening met de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening is EU-IFRS en de relevante bepalingen uit Titel 9 Boek 2 BW en het stelsel dat is gebruikt voor het opmaken van de vennootschappelijke jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Beter Bed Holding N.V. zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Onze controle-aanpak

Samenvatting en context

Beter Bed Holding N.V. is een Europese retailorganisatie in de detail- en groothandel van bedden en matrassen. De groep bestaat uit verschillende groepsonderdelen en daarom hebben wij de reikwijdte en aanpak van de groepscontrole overwogen zoals uiteengezet in de paragraaf 'De reikwijdte van onze groepscontrole'. We hebben in het bijzonder aandacht besteed aan de gebieden die gerelateerd zijn aan de specifieke bedrijfsactiviteiten van de groep, te weten omzet en voorraden.

Het financiële jaar kenmerkte zich door negatieve ontwikkeling van de financiële resultaten. Dit had invloed op de controleaanpak zoals beschreven in de sectie 'De kernpunten van onze controle'.

Als onderdeel van het ontwerpen van onze controleaanpak hebben wij de materialiteit bepaald en het risico van materiële afwijkingen in de jaarrekening geïdentificeerd en ingeschat. Wij besteden bijzondere aandacht aan die gebieden waar de directie belangrijke schattingen heeft gemaakt, bijvoorbeeld bij significante schattingen waarbij veronderstellingen over toekomstige gebeurtenissen worden gemaakt die inherent onzeker zijn. In de paragraaf schattingen en beoordelingen, zoals opgenomen op pagina 69 van de jaarrekening, heeft de vennootschap de schattingsposten en de belangrijkste bronnen van schattingsonzekerheid uiteengezet. Als retailorganisatie vormen de voorraden circa 40% van het balanstotaal van de groep. De waardering van deze voorraden bevat een belangrijk schattingselement dat is gebaseerd op de inschatting van het management. Vanwege de schattingsonzekerheid voor de waardering en de absolute omvang van de voorraden, hebben wij het bestaan en de waardering van de voorraden aangemerkt als kernpunt zoals uiteengezet in de paragraaf 'De kernpunten van onze controle'.

De groep heeft strategische doelstellingen op het gebied van het verhogen van klanttevredenheid en de groei van zowel omzet als marktaandeel. Hiertoe worden investeringen gedaan in online oplossingen, winkelformules en uitbreiding/optimalisatie van winkels in verschillende landen. Als gevolg hiervan is met name de ontwikkeling van de omzet relevant. Dit heeft ertoe geleid dat wij de juistheid van de omzet geïdentificeerd hebben als tweede kernpunt van onze controle en als basis gebruiken voor het bepalen van de materialiteit, zoals wij nader zullen toelichten in de betreffende paragraaf.

Voornoemde twee kernpunten van onze controle waren ook van toepassing in voorgaande jaren. Wij hebben dit jaar in aanvulling hierop de negatieve ontwikkeling van de financiële resultaten als derde kernpunt van de controle geïdentificeerd. De ontwikkeling van de omzet (en daarmee ook de resultaten) is achtergebleven bij de verwachting en dit heeft onder andere geleid tot een preventieve aanpassing van het bank convenant 'netto-rentedragende-schuld gedeeld door EBITDA' naar een absolute EBITDA. Door de directie zijn plannen gemaakt en acties uitgevoerd die moeten leiden tot herstel. Vanwege het hogere risico dat inherent is aan toekomstgerichte plannen hebben wij hieraan specifieke aandacht besteed in onze controle.

Wij hebben ervoor gezorgd dat de controleteams, zowel op groepsniveau als op het niveau van de groepsonderdelen, over voldoende specialistische kennis en expertise beschikten die nodig zijn voor de controle. Wij hebben daarom specialisten op het gebied van IT en belastingen in ons team opgenomen. Daarnaast hebben wij experts betrokken bij de beoordeling van de continuïteitsveronderstelling als gevolg van de negatieve ontwikkeling van de financiële resultaten, waardering van de panden en IFRS 16.

De hoofdlijnen van onze aanpak waren als volgt:

Materialiteit

- Materialiteit: € 3.960.000.

Reikwijdte van de controle

- We hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd op 3 entiteiten. We hebben de financiële overzichten gecontroleerd van Beter Bed B.V., BBH Services GmbH & Co. KG (geconsolideerd) en Matratzen Concord GmbH (Wenen, Oostenrijk) in het kader van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening van Beter Bed Holding N.V.
- Wij hebben de accountant bezocht die de werkzaamheden heeft uitgevoerd voor de controle van de Duitse en Oostenrijkse entiteiten.
- Dekking controlewerkzaamheden: 89% van de geconsolideerde omzet, 88% van het geconsolideerde balanstotaal en 77% van het geconsolideerde resultaat voor belastingen.

Kernpunten

- Juistheid van de omzet.
- Bestaan en waardering van de voorraden.
- Gevolgen van de negatieve ontwikkeling van de financiële resultaten op de jaarrekening.

Materialiteit

De reikwijdte van onze controle wordt beïnvloed door het toepassen van materialiteit. Het begrip 'materieel' wordt toegelicht in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij bepalen, op basis van ons professionele oordeel, kwantitatieve grenzen voor materialiteit waaronder de materialiteit voor de jaarrekening als geheel, zoals uiteengezet in onderstaande tabel. Deze grenzen, evenals de kwalitatieve overwegingen daarbij, helpen ons om de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden voor de individuele posten en toelichtingen in de jaarrekening te bepalen en om het effect van onderkende afwijkingen, zowel individueel als gezamenlijk, op de jaarrekening als geheel en op ons oordeel, te evalueren.

Materialiteit voor de groep

€ 3.960.000 (2017: € 4.000.000).

Hoe is de materialiteit bepaald

We hebben omzet gebruikt als de primaire, algemeen geaccepteerde, benchmark, op basis van onze analyse van de gemeenschappelijke informatiebehoeften van gebruikers van de jaarrekening. Op basis daarvan zijn wij van mening dat omzet een belangrijk kengetal is voor de financiële prestaties van de vennootschap. Het resultaat voor belasting is geen geschikte benchmark omdat deze zou leiden tot grote fluctuaties van jaar tot jaar in de materialiteit.

De overwegingen voor de gekozen benchmark

We hebben omzet gebruikt als de primaire, algemeen geaccepteerde, benchmark, op basis van onze analyse van de gemeenschappelijke informatiebehoeften van gebruikers van de jaarrekening. Op basis daarvan zijn wij van mening dat omzet een belangrijk kengetal is voor de financiële prestaties van de vennootschap. Het resultaat voor belasting is geen geschikte benchmark omdat deze zou leiden tot grote fluctuaties van jaar tot jaar in de materialiteit.

Materialiteit voor groepsonderdelen

Aan elk groepsonderdeel, binnen de reikwijdte van onze controle, is, op basis van onze oordeelsvorming, een materialiteit toegerekend die lager ligt dan de materialiteit voor de groep als geheel. De materialiteit die we hebben toegerekend aan de groepsonderdelen lag tussen de € 2.000.000 en € 3.950.000.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van commissarissen overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 100.000 (2017: € 100.000) aan hen rapporteren evenals kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De reikwijdte van onze groepscontrole

Beter Bed Holding N.V. staat aan het hoofd van een groep van entiteiten. De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Beter Bed Holding N.V.

Wij hebben de reikwijdte van onze controle zodanig bepaald dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel. Daarbij hebben wij, onder meer, in aanmerking genomen de managementstructuur van de groep, de aard van de activiteiten van de groepsonderdelen, de bedrijfsprocessen en interne beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de vennootschap opereert. Op grond hiervan hebben wij de aard en omvang van de werkzaamheden bepaald op het niveau van de groepsonderdelen die noodzakelijk waren om door het groepsteam en door de accountants van groepsonderdelen te worden uitgevoerd.

De groepscontrole heeft zich voornamelijk gericht op de significante onderdelen BBH Services GmbH & Co. KG (geconsolideerd) en Beter Bed B.V. Voor BBH Services GmbH & Co. KG vindt een sub-consolidatie plaats van de Duitse entiteiten.

Bij deze twee groepsonderdelen zijn controles van de volledige financiële informatie uitgevoerd omdat deze groepsonderdelen individueel een significante financiële omvang hebben. Additioneel zijn drie groepsonderdelen in de reikwijdte van de groepscontrole betrokken om voldoende dekking te verkrijgen voor de controle van individuele posten van de geconsolideerde jaarrekening. Wij hebben daartoe de financiële informatie van Matratzen Concord GmbH (Wenen, Oostenrijk) gecontroleerd. Bij de groepsonderdelen Beter Beheer B.V. en Beter Bed Holding N.V. zijn specifieke controlewerkzaamheden verricht op voor de jaarrekening materiële posten om voldoende dekking te krijgen voor de controle van individuele posten van de geconsolideerde jaarrekening.

In totaal hebben wij met het uitvoeren van deze werkzaamheden de volgende dekking over onderstaande jaarrekeningposten verkregen:

Omzet	89%
Balanstotaal	88%
Resultaat voor belasting	77%

De groepsonderdelen die niet onder de reikwijdte van de controle vallen vertegenwoordigen geen van alle meer dan 5% van de geconsolideerde omzet of het geconsolideerde balanstotaal. Op de financiële informatie van deze resterende groepsonderdelen hebben we op groepsniveau, onder meer, cijferanalyses uitgevoerd om onze inschatting, dat deze onderdelen geen significante risico's op materiële fouten bevatten, te bevestigen.

Bij de groepsonderdelen Beter Bed B.V., Beter Beheer B.V. en Beter Bed Holding N.V. hebben wij zelf controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben gebruik gemaakt van een andere accountant bij de controle van de onderdelen BBH Services GmbH & Co. KG (geconsolideerd) en Matratzen Concord GmbH (Wenen, Oostenrijk).

Waar controlewerkzaamheden zijn uitgevoerd door accountants van groepsonderdelen, hebben wij de mate waarin onze betrokkenheid noodzakelijk was bepaald om in staat te zijn een conclusie te trekken of voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot deze onderdelen is verkregen als basis voor ons oordeel bij de geconsolideerde jaarrekening als geheel.

Aan de andere accountant van de genoemde groepsonderdelen hebben wij instructies gestuurd. Wij hebben, als groepsaccountant, periodiek overleg gehad met de accountants van de groepsonderdelen, waarbij gesproken is over de risico's, de controleaanpak, de voortgang van de controle en, op basis van de van de accountants van groepsonderdelen ontvangen rapportages, de bevindingen en conclusies. Voor beide groepsonderdelen hebben wij dit uitgebreid met het uitvoeren van dossierreviews om de kwaliteit van de uitgevoerde werkzaamheden te evalueren. Met de financieel directeur en de accountant van de groepsonderdelen is afsluitend gesproken over de financiële resultaten, de gehanteerde (belangrijke) schattingen en de bevindingen uit de controle.

Tevens hebben wij de andere accountant meerdere keren bezocht. Wij zijn bijvoorbeeld bij de eindbesprekingen voor de jaareindecontroles bij BBH Services GmbH & Co. KG en Matratzen Concord GmbH geweest.

Het groepsteam heeft de consolidatie van de groep, de toelichtingen in de jaarrekening en een aantal specifieke aspecten gecontroleerd. Dit betreffen onder andere op aandelen gebaseerde beloningen, belastingen, bijbehorende toelichtingen van deze posten en de vennootschappelijke jaarrekening van Beter Bed Holding N.V.

Door bovengenoemde werkzaamheden bij (groeps)onderdelen, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, zijn wij in staat geweest om voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep te verkrijgen als basis voor ons oordeel over de jaarrekening.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens de controle van de jaarrekening. Wij hebben de raad van commissarissen op de hoogte gebracht van de kernpunten. De kernpunten vormen geen volledige weergave van alle risico's en punten die wij tijdens onze controle hebben geïdentificeerd en hebben besproken. Wij hebben in deze paragraaf de kernpunten beschreven met daarbij een samenvatting van de op deze punten door ons uitgevoerde werkzaamheden.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen en observaties ten aanzien van individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten of over specifieke elementen van de jaarrekening. Wij hebben de hieronder beschreven kernpunten van de controle geselecteerd.

Kernpunten

Juistheid van de omzet

Toelichting 12 geconsolideerde balans en winst- en-verliesrekening

Omzet is een belangrijk kengetal op basis waarvan de performance van de organisatie wordt beoordeeld (zie ook materialiteit). Het risico is aanwezig dat de omzet te hoog wordt weergegeven, daarom is dit een kernpunt van onze controle. De omzet wordt in de jaarrekening verwerkt op het moment dat de verkooptransactie is gerealiseerd, dat wil zeggen als de goederen zijn geleverd aan de klant en de onderneming de controle over de goederen heeft overgedragen en geen belangrijke economische risico's meer loopt. De onderneming realiseert haar omzet via verkoop in fysieke winkels en door online verkopen. Levering heeft plaatsgevonden wanneer de goederen zijn betaald en verstrekt in de winkel of wanneer de goederen zijn betaald en afgeleverd op locatie. De verkooptransacties worden voornamelijk geautomatiseerd verwerkt.

Onze controlewerkzaamheden en observaties

We hebben de belangrijkste door management geïmplementeerde (geautomatiseerde) interne beheersmaatregelen, die een juiste verwerking van verkooptransacties beogen te waarborgen, in opzet en bestaan beoordeeld en geëvalueerd.

Hieronder vallen onder andere de interne beheersmaatregelen met betrekking tot de interface tussen het kassa-systeem en de financiële administratie, het vier-ogen principe dat wordt gehanteerd bij het doorvoeren van prijswijzigingen, de aansluiting van de afdrachten van chauffeurs met de bankontvangsten en financiële administratie en de geautomatiseerde 'three-way-match'. Tevens hebben wij via een deelwaarneming kennisgenomen van de interne representatie(s) waarin het lokale management verantwoordelijkheid neemt voor haar gerapporteerde omzet en vastgesteld dat deze geen bijzonderheden bevatten die richtinggevend konden zijn voor onze controle op de omzet.

Verder hebben we de werking vastgesteld van die interne beheersmaatregelen die wij relevant achten voor onze controle.

De belangrijkste interne beheersmaatregel voor de juistheid van de omzet betreft de in de financiële administratie geautomatiseerde 'three-way-match'. Wij hebben de Information Technology General Controls (ITGC) gevalideerd als randvoorwaarde om met behulp van data-analyse software de 'three-way-match' tussen verkooporder-levering-factuur opnieuw vast te stellen. Wij hebben met gebruik van data-analyse de aansluiting gemaakt met de verkooporder, pakbon en factuur.

Kernpunten

Onze controlewerkzaamheden en observaties

Hierbij hebben wij geen materiële bevindingen geconstateerd.

Verder hebben wij richtinggevende cijferbeoordelingen uitgevoerd op de gerealiseerde omzet door middel van filiaalvergelijkingen.

De uitkomsten van de testwerkzaamheden op de interne beheersmaatregelen, de door ons uitgevoerde herhaling van de 'three-way-match' en de richtinggevende cijferbeoordelingen waren bepalend voor de aard en omvang van de aanvullend uitgevoerde gegevensgerichte werkzaamheden die voornamelijk bestonden uit het valideren van individuele verkooptransacties door aansluiting met bewijs van levering (levering op locatie) of goederenafgifte. Ook hebben wij gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd op verstuurde credit nota's gedurende het controlejaar en na jaareinde, alsmede op een juiste afgrenzing van de omzet per jaareinde. Uit deze gegevensgerichte werkzaamheden zijn geen materiële bevindingen naar voren gekomen.

Kernpunten

Onze controlewerkzaamheden en observaties

Bestaan en waardering van de voorraden

Toelichting 4 geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening

De voorraden van € 56 miljoen vormen circa 40% van het balanstotaal van de groep. Deze voorraden betreffen winkelvoorraden en voorraden in de distributiecentra. Vanuit de omvang van de voorraden beschouwen wij het bestaan van deze voorraden als een kernpunt van onze controle.

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde. De kostprijs van de voorraad bestaat uit verschillende componenten, waaronder toegerekende inkoopkortingen. Het toerekenen van inkoopkortingen, en het bepalen van een eventuele afwaardering op basis van historische kostprijs en gerealiseerde marges naar lagere marktwaarde, is gebaseerd op de inschatting van het management. Door het schattingselement en de hieraan verbonden schattingsonzekerheid achten wij ook de waardering van de voorraden een kernpunt van onze controle.

Onze controleaanpak voor het bestaan van de voorraad omvat onder meer het testen van daarvoor relevante interne beheersmaatregelen, in het bijzonder de door het management geïmplementeerde periodieke voorraadinventarisaties en de geautomatiseerde verwerking van de voorraadmutaties.

Wij hebben op basis van een selectie van winkels en distributiecentra zelf voorraadtellingen bijgewoond ter controle van de intern uitgevoerde tellingen, op verschillende momenten gedurende het boekjaar. De uitkomsten daarvan hebben wij vergeleken met de door medewerkers uitgevoerde tellingen en hierbij hebben wij geen materiële verschillen geconstateerd.

Daarnaast hebben wij voor een aantal distributiecentra per jaareinde de voorraad via een deelwaarneming geïnventariseerd. De uitkomsten daarvan hebben wij vergeleken met de voorraadadministratie en hierbij hebben wij geen materiële verschillen geconstateerd.

Voor de waardering van de voorraden hebben wij gegevensgerichte werkzaamheden verricht op de historische kostprijs, gerealiseerde marges en op de waardering van de incurante voorraden.

Kernpunten

Onze controlewerkzaamheden en observaties

De historische kostprijs hebben wij getest door middel van een deelwaarneming waarbij de verantwoorde kostprijs is aangesloten met onder andere de inkoopfactuur. Hierbij zijn geen materiële verschillen geconstateerd.

Wij hebben aan de hand van verkooptransacties geanalyseerd of op voorraden (structureel) negatieve marges zijn behaald door middel van recente verkoopfacturen uit januari en februari 2019, teneinde vast te stellen of de inschatting van het management met betrekking tot het eventueel moeten afwaarderen van de voorraden aanvaardbaar is. Tevens hebben wij een analyse uitgevoerd op de omloopsnelheid van voorraden en de uitkomsten daarvan vergeleken met de inschatting van het management van de voorraadvoorziening. Deze werkzaamheden hebben niet tot materiële bevindingen geleid.

Met betrekking tot de component toegerekende inkoopkorting van de kostprijs van de voorraad hebben wij een deelwaarneming uitgevoerd op de door het management gemaakte calculatie van de inkoopkorting aan de hand van de onderliggende contracten. De reeds afgewikkelde inkoopkortingen zijn aangesloten met de daadwerkelijke afrekening via de bank. Tevens hebben wij de rekenkundige juistheid van de toerekening van de inkoopkorting aan de voorraad op basis van een deelwaarneming per jaareinde getoetst. Tot slot hebben wij voor de grootste leveranciers, die niet zijn opgenomen in de berekening, vastgesteld dat hier geen inkoopkorting wordt ontvangen en dat deze daarom terecht niet zijn meegenomen in de voorraadwaardering. Voor deze leveranciers hebben wij tevens vastgesteld dat er in 2019 geen credit nota's zijn ontvangen.

Op basis van de verrichte werkzaamheden hebben wij geen materiële bevindingen geconstateerd.

Kernpunten

Gevolgen van de negatieve ontwikkeling van de financiële resultaten op de jaarrekening

Toelichting 'bijzondere activiteiten in 2018' van de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening

Door diverse omstandigheden is de ontwikkeling van de omzet (en daarmee ook de resultaten) achtergebleven, wat onder andere geleid heeft tot een strategische herijking, scenario analyse, reorganisatie van Matratzen Concord, verkoop van de Spaanse activiteiten en een tijdelijk, preventief amendement op de financieringsovereenkomsten waarbij het bank convenant 'netto-rentedragende-schuld gedeeld door EBITDA' eenmalig is aangepast naar de meting van een absolute EBITDA per 31 december 2018.

De door de directie gemaakte plannen en uitgevoerde acties moeten leiden tot herstel van de omzet en daarmee ook van de resultaten. Dit herstel is mede afhankelijk van externe factoren. Vanwege de onzekerheid die inherent is aan toekomstgerichte plannen en de onderliggende aannames van onder andere omzetgroei hebben wij de gevolgen van de negatieve ontwikkeling van de financiële resultaten opgenomen als een kernpunt van onze controle

Onze controlewerkzaamheden en observaties

De directie van de groep heeft een analyse gemaakt van de verwachte compliance van de vennootschap met de criteria op de bank convenanten waaronder de 'netto-rentedragende-schuld gedeeld door EBITDA' ratio per 30 juni 2019, 31 december 2019 en 30 juni 2020. Hiervoor zijn aannames gedaan door de directie.

Wij hebben deze analyse inclusief de aannames beoordeeld met ondersteuning van onze experts en daar waar mogelijk getoetst aan de in het verleden gerealiseerde resultaten, operationele KPI's, resultaten van genomen acties en externe bronnen. De onderliggende aannames en de kansen en bedreigingen waren daarbij belangrijke aandachtspunten, alsmede de gevoeligheidsanalyse op de ruimte in het bank convenant 'netto-rentedragende-schuld gedeeld door EBITDA'.

Wij hebben de analyse beoordeeld met een mix van controletechnieken, zoals besprekingen met diverse personen binnen de organisatie, doorrekenen van modellen, aansluiten met onderliggende informatie en externe documenten.

Tevens hebben wij de toelichtingen in de jaarrekening en het jaarverslag beoordeeld.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële bevindingen bij de toegepaste continuïteitsveronderstelling.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit voorwoord, organisatiestructuur, directie, feiten en cijfers, strategie, verslag van de directie, regio's, MVO, corporate governance, Raad van Commissarissen, bericht van de Raad van Commissarissen, remuneratierapport, het aandeel, overige gegevens, statutaire regeling omtrent de bestemming van het resultaat, meerjarenoverzicht en financiële agenda.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde vereisten

Onze benoeming

Wij zijn op 19 mei 2015 benoemd als externe accountant van Beter Bed Holding N.V. door de raad van commissarissen volgend een besluit van de algemene vergadering op 19 mei 2015 dat jaarlijks is herbevestigd door de aandeelhouders. Wij zijn nu voor een onafgebroken periode van 4 jaar accountant van de vennootschap.

Geen verboden diensten

Wij hebben, naar ons beste weten en overtuiging, geen verboden diensten, als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, geleverd.

Geleverde diensten

De diensten die wij, in aanvulling op de controle van de jaarrekening, hebben geleverd aan de vennootschap en haar dochtermaatschappijen, in de periode waarop onze wettelijke controle betrekking heeft, zijn toegelicht in punt 22 van de toelichting van de jaarrekening.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met EU-IFRS en met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 28 februari 2019
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. W.C. van Rooij RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2018 van Beter Bed Holding N.V. In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen bepaald om te waarborgen dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel. Bepalend hierbij zijn de geografische structuur van de groep, de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten, de bedrijfsprocessen en interne beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de vennootschap opereert. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. In dit kader geven wij ook een verklaring aan de auditcommissie op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de raad van commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening vanuit alle zaken die wij met de raad van commissarissen hebben besproken. Wij beschrijven deze zaken in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang is van het maatschappelijk verkeer.

Statutaire regeling omtrent de bestemming van het resultaat

Ter zake van de belangrijkste van toepassing zijnde bepalingen met betrekking tot de resultaatbestemming is in artikel 34 van de *statuten* het navolgende opgenomen:

Lid 1

Jaarlijks wordt door de Directie onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen vastgesteld welk deel van de winst (het positieve saldo van de winst-en-verliesrekening) wordt gereserveerd.

Lid 2

De winst na reservering volgens het voorgaande lid staat ter beschikking van de algemene vergadering.